

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2004-2005

---

15 DÉCEMBRE 2004

**Proposition de loi contenant
le Code de procédure pénale**

AMENDEMENTS

N° 207 DE MME de T' SERCLAES

Art. 211

À cet article, apporter les modifications suivantes :

a) À l'alinéa 3, remplacer les mots «partie lésée» par les mots «personne lésée».

b) À l'alinéa 7, remplacer les mots «personne lésée» par les mots «personne qui a fait une déclaration de personne lésée».

Justification

a) Les expressions «partie lésée» et «personne lésée» sont utilisées indifféremment dans la proposition. Parfois, la confusion règne. C'est notamment le cas de la formulation de l'article 211 qui devrait reprendre celle de l'article 39 relatif à la déclaration de personne lésée.

b) La possibilité de consulter le dossier de l'instruction est reconnue à la personne qui a fait la déclaration de personne lésée visée à l'article 39, et non pas à toute «personne lésée».

Voir:

Documents du Sénat :

3-450 - 2003/2004 :

N° 1: Proposition de loi de M. Hugo Vandenberghe et consorts.
N°s 2 et 3: Amendements.
N° 4: Avis du Conseil d'État.

3-450 - 2004/2005 :

N°s 5 à 8: Amendements.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2004-2005

---

15 DECEMBER 2004

**Wetsvoorstel houdende
het Wetboek van strafprocesrecht**

AMENDEMENTEN

Nr. 207 VAN MEVROUW de T' SERCLAES

Art. 211

Dit artikel wijzigen als volgt :

a) In het derde lid de woorden «benadeelde partij» vervangen door de woorden «benadeelde persoon».

b) In het zevende lid de woorden «benadeelde persoon» vervangen door de woorden «persoon die een verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd».

Verantwoording

a) De uitdrukkingen «benadeelde partij» en «benadeelde persoon» worden in het voorstel door elkaar gebruikt. Soms heerst er verwarring. Dat is het geval voor de formulering van artikel 211, welke die van artikel 39 over de verklaring van benadeelde persoon moet overnemen.

b) De mogelijkheid om het onderzoeksdossier in te kijken bestaat voor de persoon die de verklaring van benadeelde persoon bedoeld in artikel 39 heeft afgelegd maar niet voor elke «benadeelde persoon».

Zie:

Stukken van de Senaat :

3-450 - 2003/2004 :

Nr. 1: Wetsvoorstel van de heer Hugo Vandenberghe c.s.
Nrs. 2 en 3: Amendementen.
Nr. 4: Advies van de Raad van de Staat.

3-450 - 2004/2005 :

Nrs. 5 tot 8: Amendementen.

N° 208 DE MME de T' SERCLAES

Art. 227

Au § 1er, alinéa 6, remplacer les mots «partie lésée» par les mots «personne lésée».

Justification

Les expressions «partie lésée» et «personne lésée» sont utilisées indifféremment dans la proposition. Parfois, la confusion règne. C'est notamment le cas de la formulation de l'article 227 qui devrait reprendre celle de l'article 39 relatif à la déclaration de personne lésée.

N° 209 DE MME de T' SERCLAES

Art. 236

Remplacer les mots «personne lésée» par les mots «personne qui a fait une déclaration de personne lésée».

Justification

Dans le cadre de la procédure devant la chambre des mises en accusation, il est question de la personne qui a fait la déclaration de personne lésée visée à l'article 39, et non pas de toute «personne lésée».

N° 210 DE MME de T' SERCLAES

Art. 282

À l'alinéa 1er, remplacer les mots «personne lésée» par les mots «personne qui a fait une déclaration de personne lésée».

Justification

Aux côtés de la victime au sens large (qui n'aurait pas fait de déclaration de personne lésée), de la partie civile, du prévenu, de la partie civilement responsable et des témoins, cette disposition vise également la personne qui a fait une déclaration de personne lésée. L'amendement reprend la formulation de l'article 39.

N° 211 DE MME de T' SERCLAES

Art. 325

Au 2°, remplacer les mots «partie lésée» par les mots «personne lésée».

Nr. 208 VAN MEVROUW de T' SERCLAES

Art. 227

In § 1, zesde lid van dit artikel, de woorden «benadeelde partij» vervangen door de woorden «benadeelde persoon».

Verantwoording

De uitdrukkingen «benadeelde partij» en «benadeelde persoon» worden in het voorstel door elkaar gebruikt. Soms heerst er verwarring. Dat is het geval voor de formulering van artikel 227, welke die van artikel 39 over de verklaring van benadeelde persoon moet overnemen.

Nr. 209 VAN MEVROUW de T' SERCLAES

Art. 236

In dit artikel de woorden «benadeelde persoon» vervangen door de woorden «persoon die een verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd».

Verantwoording

In het raam van de procedure voor de kamer van inbeschuldigingstelling is sprake van de persoon die de verklaring van benadeelde persoon bedoeld in artikel 39 heeft afgelegd maar niet van elke «benadeelde persoon».

Nr. 210 VAN MEVROUW de T' SERCLAES

Art. 282

In het eerste lid van dit artikel, de woorden «benadeelde persoon» vervangen door de woorden «persoon die een verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd».

Verantwoording

Naast het slachtoffer in de ruime zin (dat geen verklaring van benadeelde persoon zou hebben afgelegd), de burgerlijke partij, de beklaagde, de civielrechtelijk aansprakelijke partij en de getuigen, slaat die bepaling op de persoon die een verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd. Het amendement neemt de lezing van artikel 39 over.

Nr. 211 VAN MEVROUW de T' SERCLAES

Art. 325

In het 2° van dit artikel de woorden «benadeelde partij» vervangen door de woorden «benadeelde persoon».

Justification

Le présent amendement fait suite à l'amendement n° 143 déposé par M. Hugo Vandenberghe et Mme Nathalie de T' Serclaes modifiant l'alinéa 4 de l'article 19 en y remplaçant «partie lésée» par «personne lésée». L'article 325 qui traite de la saisine du tribunal de police devrait adopter la même formulation que celle de l'article 19 qui fait partie des dispositions générales relatives à l'action publique.

N° 212 DE MME de T' SERCLAES

Art. 335

Au 2°, remplacer les mots «partie lésée» par les mots «personne lésée».

Justification

Le présent amendement fait suite à l'amendement n° 143 déposé par M. Hugo Vandenberghe et Mme Nathalie de T' Serclaes modifiant l'alinéa 4 de l'article 19 en y remplaçant «partie lésée» par «personne lésée». L'article 335 qui traite de la saisine du tribunal correctionnel devrait adopter la même formulation que celle de l'article 19 qui fait partie des dispositions générales relatives à l'action publique.

Nathalie de T' SERCLAES.

N° 213 DE MME NYSSSENS

Art. 103

À l'alinéa premier, insérer au premier tiret, après les mots «procureurs du Roi», les mots «auditeurs du travail».

Justification

Avis du Conseil d'État (doc. Sénat, n° 3-450/4, p. 32).

N° 214 DE MME NYSSSENS

Art. 103

À l'alinéa premier, au premier tiret, remplacer les mots «— soit dans une liste d'experts établie annuellement» par les mots «— soit dans une liste nationale d'experts constituée sur base de listes établies annuellement».

Justification

Dans sa Recommandation sur l'expertise en matière pénale et sociale du 14 mars 2003, le Conseil supérieur de la justice recom-

Verantwoording

Dit amendement sluit aan bij amendement nr. 143 van de heer Hugo Vandenberghe en mevrouw Nathalie de T' Serclaes, dat het vierde lid van artikel 19 wijzigt door «benadeelde partij» te vervangen door «benadeelde persoon». Artikel 325, dat over de aanhangigmaking bij de politierechtbank gaat, moet op dezelfde wijze worden geformuleerd als artikel 19, dat deel uitmaakt van de algemene bepalingen over de strafvordering.

Nr. 212 VAN MEVROUW de T' SERCLAES

Art. 335

In het 2° van dit artikel de woorden «benadeelde partij» vervangen door de woorden «benadeelde persoon».

Verantwoording

Dit amendement sluit aan bij amendement nr. 143 van de heer Hugo Vandenberghe en mevrouw Nathalie de T' Serclaes, dat het vierde lid van artikel 19 wijzigt door «benadeelde partij» te vervangen door «benadeelde persoon». Artikel 335, dat over de aanhangigmaking bij de correctionele rechtbank gaat, moet op dezelfde wijze worden geformuleerd als artikel 19, dat deel uitmaakt van de algemene bepalingen over de strafvordering.

Nr. 213 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 103

In het eerste streepje van het eerste lid van dit artikel na de woorden «de procureurs des Konings», invoegen de woorden «de arbeidsauditeurs».

Verantwoording

Advies van de Raad van State (stuk Senaat, nr. 3-450/4, blz. 32).

Nr. 214 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 103

In het eerste streepje van het eerste lid van dit artikel de woorden «hetzij uit een lijst van deskundigen die jaarlijks door de hoven van beroep wordt opgesteld» vervangen door de woorden «hetzij uit een nationale lijst van deskundigen, samengesteld op basis van lijsten van deskundigen die jaarlijks door de hoven van beroep worden opgesteld».

Verantwoording

In zijn Aanbeveling betreffende het deskundigenonderzoek in strafzaken en in sociale zaken van 14 maart 2003 beveelt de Hoge

mande l'établissement de listes nationales pour plusieurs raisons : cela permet aux experts d'intervenir en dehors de l'arrondissement judiciaire ou du ressort de la cour d'appel de leur domicile afin que l'expertise judiciaire puisse constituer leur principale activité. Cela se justifie aussi par le manque d'experts pour certaines spécialités particulières. Enfin, cela doit permettre de résoudre le problème de surcharge des experts locaux dans certains arrondissements (par exemple médecins légistes à Bruxelles). Au sein de ces listes nationales, les experts pourraient être repris par arrondissement judiciaire ou par ressort de cour d'appel, de manière à permettre aux magistrats de désigner de préférence — à compétences égales — un expert venant d'une zone géographique rapprochée, ce qui évitera des frais de déplacement inutile.

N° 215 DE MME NYSSENS

Art. 103

Aupremieralinéa,inséreraprèslepremiertiret,un nouvel alinéa, rédigé comme suit :

« Ces listes comprennent des experts de toutes spécialités, répondant aux critères déontologiques requis, dont la formation et l'expérience sont adaptées à la mission concernée et qui ont une bonne connaissance de l'application des procédures relatives à l'expertise. Ces experts sont soit agréés par une organisation professionnelle reconnue et peuvent apporter la preuve d'avoir suivi une formation spécifique en matière d'expertise judiciaire, soit ont obtenu la certification par un organisme indépendant de certification accrédité par le système Belcert, tel que visé par l'arrêté royal du 6 décembre 1993 pris en application de la loi du 20 juillet 1990 concernant l'accréditation des organismes de certification et de contrôle, et de laboratoires d'essais. Ces listes sont approuvées par le Conseil supérieur de la Justice. »

Justification

Le présent amendement vise à ce que nul ne puisse exercer la profession d'expert ou porter le titre professionnel d'expert, ou tout autre titre susceptible de faire croire qu'il exerce la profession d'expert si ses compétences n'ont pas fait l'objet d'une certification par un organisme accrédité par le système Belcert.

Les experts figurant sur les listes des tribunaux seraient soit agréés par une organisation professionnelle reconnue (telle que la Febex ...) soit auraient obtenu la certification par un organisme indépendant de certification (tel Eurocertice) accrédité. Les listes d'experts seraient contrôlées par le Conseil supérieur de la Justice.

La délivrance d'un certificat à un expert atteste que la personne certifiée offre, sur base de l'enquête menée, des garanties accrues de compétence et d'expérience en ce qui concerne les activités exercées. Dans le cas du certificat délivré par Eurocertice par exemple, le certificat a une durée limitée dans le temps et est susceptible d'un renouvellement tous les cinq ans. Lors du dépôt de la demande de certification, le candidat doit justifier d'une

Raad voor de Justitie de samenstelling van nationale lijsten aan om verschillende redenen. In de eerste plaats kunnen de deskundigen zo buiten het gerechtelijk arrondissement of het rechtsgebied van het hof van beroep van hun woonplaats optreden, zodat zij van deskundigenonderzoek hun hoofdactiviteit kunnen maken. Daarnaast is dat eveneens te verantwoorden door het gering aantal deskundigen in enkele bijzondere specialismen. Ten slotte dragen nationale lijsten ook bij tot het oplossen van het probleem dat in sommige arrondissementen de lokale deskundigen overbelast zijn (bijvoorbeeld de wetsdokters in Brussel). Binnen die nationale lijsten kan een verdeling gemaakt worden van de deskundigen per gerechtelijk arrondissement of per rechtsgebied van hof van beroep zodat de magistraten bij voorkeur — bij gelijkwaardige competentie van de deskundigen — een deskundige kunnen aanstellen afkomstig uit een geografisch dichterbij gelegen gebied om nodeloze verplaatsingskosten te vermijden.

Nr. 215 VAN MEVROUW NYSSENS

Art. 103

In het eerste lid van dit artikel na het eerste streepje een nieuw lid invoegen, luidende :

« Deze lijsten bevatten deskundigen op alle vakgebieden, die beantwoorden aan de deontologische criteria, wier opleiding en ervaring aangepast is aan de voorliggende taak en die een degelijke kennis hebben van de toepassing van de procedures inzake het deskundigenonderzoek. De deskundigen moeten ofwel erkend zijn door een erkende beroepsorganisatie en kunnen aantonen dat zij een specifieke opleiding inzake gerechtelijk deskundigenonderzoek hebben gevolgd, ofwel beschikken over een certificatie uitgereikt door een onafhankelijke, bij wege van het Belcert-systeem geaccrediteerde certificatie-instelling, als bedoeld in het koninklijk besluit van 6 september 1993 ter uitvoering van de wet van 20 juli 1990 betreffende de accreditatie van certificatie- en keuringsinstellingen, alsmede van beproevingslaboratoria. Deze lijsten worden goedgekeurd door de Hoge Raad voor de Justitie. »

Verantwoording

Dit amendement strekt ertoe te voorkomen dat iemand het beroep van deskundige uitoefent, of de beroepstitel van deskundige voert — of enige ander titel die kan laten uitschijnen dat hij het beroep van deskundige uitoefent — zonder dat zijn bekwaamheden zijn gecertificeerd door een bij wege van het Belcert-systeem geaccrediteerde instelling.

De deskundigen op de lijsten van de rechtscolleges moeten ofwel erkend zijn door een erkende beroepsvereniging (zoals Febex), ofwel een certificatie hebben verkregen van een onafhankelijke, geaccrediteerde certificatie-instelling (zoals Eurocertice). De lijsten van deskundigen worden gecontroleerd door de Hoge Raad voor de Justitie.

De afgifte van een certificaat aan een deskundige bewijst dat uit het gevoerde onderzoek is gebleken dat de persoon in kwestie met betrekking tot de uitgeoefende activiteiten extra waarborgen biedt inzake bekwaamheid en ervaring. Een certificaat van Eurocertice bijvoorbeeld is in de tijd beperkt en kan om de vijf jaar worden vernieuwd. De kandidaat die een certificatieverzoek indient, moet kunnen aantonen dat hij minstens vijf jaar ervaring

expérience minimum de cinq ans dans la (ou les) spécialité(s) pour laquelle (ou lesquelles) la certification est demandée, du suivi d'une formation de base dans le ou les types d'activités à certifier agréée par Eurocertice et du suivi d'une formation continue dans le(s) spécialité(s) professionnelle(s) ainsi que dans le ou les type(s) d'activités à certifier. Le candidat doit aussi s'engager à respecter des règles de déontologie.

En Belgique, c'est Belcert qui est responsable de l'accréditation des organismes de certification. Le système Belcert est visé par l'arrêté royal du 6 décembre 1993 pris en application de la loi du 20 juillet 1990 concernant l'accréditation des organismes de certification et de contrôle, et de laboratoires d'essais.

N° 216 DE MME NYSSENS

Art. 104

Remplacer l'alinéa 2 par ce qui suit :

« L'expert peut être récusé pour les motifs prévus à l'article 828 du Code judiciaire.

La demande en récusation est introduite par un acte écrit, contenant les moyens et signé de la partie et son avocat, et adressée au procureur du Roi.

Le procureur du Roi statue dans les huit jours de la réception de la demande, par une décision motivée non susceptible de recours, les parties ayant été dûment convoquées pour être entendues en leurs observations.

La récusation peut être rejetée si le récusant n'apporte pas la preuve par écrit ou commencement de preuve des causes de la récusation.

Si la récusation est rejetée, l'expert peut, s'il échet, demander des dommages et intérêts à la partie. Une amende pour requête manifestement irrecevable peut être demandée.

Si l'expert récusé convient des faits qui ont motivé sa récusation ou si ces faits sont prouvés, il est ordonné qu'il s'abstiendra ».

Justification

Selon le Conseil supérieur de la Justice, il serait opportun de renvoyer à l'ensemble du régime de récusation tel qu'organisé par le Code judiciaire, de manière à ce que soient notamment davantage garantis les droits de l'expert dont une partie demande la récusation (par exemple le droit d'obtenir, conformément à l'article 840 du Code judiciaire, des dommages et intérêts si la récusation est rejetée). Le présent amendement vise à rendre applicable à l'expert les dispositions du Code judiciaire relatives à la récusation du juge qui nous ont paru pertinentes en ce qui concerne la récusation de l'expert. Il est par ailleurs précisé que la décision du procureur du Roi n'est pas susceptible de recours.

heeft in de vakgebieden waarvoor hij een certificatie vraagt, dat hij met betrekking tot de te certificeren activiteiten een door Eurocertice erkende basisopleiding heeft gevolgd en dat hij zich permanent bijschoolt met betrekking tot het desbetreffende vakgebied en de te certificeren activiteiten. De kandidaat moet er zich ook toe verbinden dat hij de deontologische regels zal naleven.

In België staat Belcert in voor de accreditatie van de certificatie-instellingen. Het Belcert-systeem is geregeld bij het koninklijk besluit van 6 september 1993 ter uitvoering van de wet van 20 juli 1990 betreffende de accreditatie van certificatie en keuringsinstellingen, alsmede van beproevingslaboratoria.

Nr. 216 VAN MEVROUW NYSSENS

Art. 104

Het tweede lid van dit artikel vervangen als volgt :

« De deskundige kan worden gewraakt om de redenen vastgesteld in artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek.

De vordering tot wraking wordt ingeleid bij een geschrift, dat de middelen bevat en ondertekend wordt door de partij en haar advocaat, en dat aan de procureur des Konings wordt gericht.

Binnen acht dagen na ontvangst van de vordering doet de procureur des Konings uitspraak bij een met redenen omklede beslissing waartegen geen rechtsmiddel openstaat nadat de partijen behoorlijk zijn opgeroepen om hun opmerkingen te horen.

De wraking kan worden verworpen indien de wrakende partij geen bewijs door geschrift of geen begin van bewijs van de wrakingsgronden levert.

Indien de wraking verworpen wordt, mag de deskundige, indien daartoe redenen zijn, schadevergoeding van de partij vorderen. Er kan een geldboete worden geëist wegens kennelijk onontvankelijk verzoek.

Erkent de gewraakte deskundige de feiten waarop zijn wraking gegrond is, of worden die feiten bewezen, dan wordt hem het bevel gegeven zich van de zaak te onthouden. »

Verantwoording

Volgens de Hoge Raad voor de Justitie is het aangewezen te verwijzen naar de hele wrakingsregeling zoals georganiseerd in het Gerechtelijk Wetboek, zodat, onder meer de rechten van de deskundige van wie een van de partijen de wraking vraagt, beter gewaarborgd zouden zijn (bijvoorbeeld het recht op schadevergoeding bij verwerping van het verzoek tot wraking, overeenkomstig artikel 840 van het Gerechtelijk Wetboek). Dit amendement strekt ertoe de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek over wraking van de rechter die ons zinvol leken voor de wraking van de deskundige, toepasselijk te maken op de deskundige. Tevens wordt bepaald dat tegen de beslissing van de procureur des Konings geen rechtsmiddel openstaat.

N° 217 DE MME NYSSSENS

(Amendement subsidiaire à l'amendement n° 216)

Art. 104

À l'alinéa 2, remplacer la deuxième phrase par ce qui suit : « *Le procureur du Roi statue sur la récusation par une décision motivée, non susceptible de recours* ».

Justification

Il convient à tout le moins de remplacer les termes « prend position » par le terme « statue » (Avis de la Cour de cassation, p. 15) et préciser que la décision du procureur du Roi n'est pas susceptible de recours.

N° 218 DE MME NYSSSENS

Art. 106

Remplacer cet article par ce qui suit :

« *Art. 106. — § 1er. Le procureur du Roi communique à la personne suspectée et à la personne qui a fait une déclaration de personne lésée une copie de la décision qui désigne l'expert, et des décisions qui déterminent, modifient ou étendent la mission dont il est chargé.*

L'expert donne par écrit, à la fin des opérations et avant la rédaction du rapport et de sa conclusion, connaissance de ses constatations au procureur du Roi. Celui-ci les communique à la personne suspectée et à la personne qui a fait une déclaration de personne lésée, et détermine le délai dont elles disposent pour formuler des observations écrites.

§ 2. *Le procureur du Roi peut, par décision motivée, non susceptible de recours, décider que le § 1er n'est pas applicable, en tout ou en partie, si les nécessités de l'information s'y opposent, ou si la communication présente un danger pour les personnes ou porte gravement atteinte à leur vie privée.*

§ 3. *Les articles 979, sauf en ce qui concerne la prestation de serment, 980, 985, alinéa 1er, et 986 du Code judiciaire sont applicables à l'expertise ordonnée par le procureur du Roi.*

Les honoraires et frais de l'expertise sont réglés par arrêté royal. ».

Nr. 217 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subsidiair amendement op amendement nr. 216)

Art. 104

In het tweede lid van dit artikel de tweede volzin vervangen als volgt : « *De procureur des Konings doet uitspraak over de wraking bij een met redenen omklede beslissing waartegen geen rechtsmiddel openstaat.* »

Verantwoording

De woorden « neemt een standpunt in » moeten ten minste worden vervangen door de woorden « doet uitspraak » (advies Hof van Cassatie, blz. 15) en er moet worden verduidelijkt dat tegen de beslissing van de procureur des Konings geen rechtsmiddel openstaat.

Nr. 218 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 106

Dit artikel vervangen als volgt :

« *Art. 106. — § 1. De procureur des Konings deelt aan de verdachte en aan de persoon die een verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd, een afschrift van de beslissing mee houdende de aanwijzing van de deskundige, alsook van de beslissingen die de opdracht waarmee hij werd belast, bepalen, wijzigen of uitbreiden.*

De deskundige brengt schriftelijk, na beëindiging van de verrichtingen en alvorens zijn verslag en zijn conclusie op te maken, aan de procureur des Konings zijn vaststellingen ter kennis. Deze laatste deelt ze mee aan de verdachte en aan de persoon die een verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd en bepaalt de termijn waarover zij beschikken om schriftelijke opmerkingen te formuleren.

§ 2. *De procureur des Konings kan bij een met redenen omklede beslissing, waartegen geen beroep kan worden ingesteld, beslissen dat § 1 in zijn geheel of ten dele niet van toepassing is indien de behoeften van het opsporingsonderzoek zich daartegen verzetten, of indien inzage een gevaar oplevert voor personen of een ernstige schending van hun privé-leven inhoudt.*

§ 3. *De artikelen 979, behalve wat de eedaflegging betreft, 980, 985, eerste lid, en 986 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing op het deskundigenonderzoek bevolen door de procureur des Konings.*

De erelonen en de kosten van het deskundigenonderzoek worden bij koninklijk besluit geregeld. ».

Justification

L'alinéa premier et le dernier alinéa de l'actuel article 106 font double emploi. Le présent amendement vise à les fondre en une seule disposition. Cette disposition, qui fait l'objet d'un § 2, fait exception aux 1° et 2°, qui forment désormais un seul § 1er, et non au 3°, qui forme le § 3 et qui concerne des dispositions du Code judiciaire applicables désormais à l'expertise en matière pénale: en ce qui concerne ces dispositions, les articles 981, alinéa 1er et 983 ne sont pas applicables parce que tous les documents transitent par le procureur du Roi; l'article 985, alinéas 2 et 3, n'est pas applicable parce qu'ils concernent le serment de l'expert. Par ailleurs, les dispositions du Code judiciaire concernant les honoraires et frais de l'expertise (article 981, alinéa 2, 982 et 985, alinéa 4) ne sont pas reprises, cette matière devant être réglée par arrêté royal (Avis du Conseil d'État, p. 34).

Il est par ailleurs précisé que le procureur du Roi peut s'écarter du principe du contradictoire, en tout ou en partie, par décision motivée, non susceptible de recours. L'expression «le procureur du Roi peut s'opposer à l'application du présent article» étant jugée inadéquate (cf. Avis de la Cour de cassation, p. 15), elle a fait l'objet d'une réécriture.

N° 219 DE MME NYSSSENS

Art. 201

Remplacer l'alinéa 2 par ce qui suit :

«L'expert peut être récusé pour les motifs prévus à l'article 828 du Code judiciaire.»

La demande en récusation est introduite par un acte écrit, contenant les moyens et signé de la partie et son avocat, et adressée au juge d'instruction.

Le juge d'instruction statue dans les huit jours de la réception de la demande, par une ordonnance motivée non susceptible de recours, les parties ayant été dûment convoquées pour être entendues en leurs observations.

La récusation peut être rejetée si le récusant n'apporte pas la preuve par écrit ou commencement de preuve des causes de la récusation.

Si la récusation est rejetée, l'expert peut, s'il échet, demander des dommages et intérêts à la partie. Une amende pour requête manifestement irrecevable peut être demandée.

Si l'expert récusé convient des faits qui ont motivé sa récusation ou si ces faits sont prouvés, il est ordonné qu'il s'abstiendra.»

Justification

Selon le Conseil supérieur de la Justice, il serait opportun de renvoyer à l'ensemble du régime de récusation tel qu'organisé par

Verantwoording

Het eerste en het laatste lid van het huidige artikel 106 overlappen elkaar. Dit amendement strekt ertoe ze in één enkele bepaling te gieten. Die bepaling, die is opgenomen in § 2, is een uitzondering op het 1° en het 2°, die nu één enkele § 1 vormen, en niet op het 3°, dat nu § 3 vormt en dat over de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek gaat die voortaan van toepassing zijn op het deskundigenonderzoek in strafzaken. Wat die bepalingen betreft, zijn de artikelen 981, eerste lid, en 983 niet van toepassing, aangezien alle documenten via de procureur des Konings passeren; artikel 985, tweede en derde lid, is niet van toepassing, omdat ze over de eed van de deskundige gaan. Verder zijn de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek over de erelonen en de kosten van het deskundigenonderzoek (artikel 981, tweede lid, 982 en 985, vierde lid) niet opgenomen, omdat die aangelegenheid bij koninklijk besluit moet worden geregeld (advies van de Raad van State, blz. 34).

Tevens wordt gepreciseerd dat de procureur des Konings geheel of gedeeltelijk kan afwijken van het beginsel van de tegenpraak, met een met redenen omklede beslissing waartegen geen beroep kan worden ingesteld. Omdat de uitdrukking «de procureur des Konings kan zich verzetten tegen de toepassing van huidig artikel» ondeugdelijk werd geacht (zie advies van het Hof van Cassatie, blz. 17), werd de tekst herschreven.

Nr. 219 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 201

Het voorgestelde tweede lid vervangen als volgt :

«De deskundige kan worden gewraakt om de redenen vastgesteld in artikel 828 van het Gerechtelijk Wetboek.»

De vordering tot wraking wordt ingeleid bij een geschrift, dat de middelen bevat en ondertekend wordt door de partij en haar advocaat, en dat aan de onderzoeksrechter wordt gericht.

Binnen acht dagen na ontvangst van de vordering beslist de onderzoeksrechter met een met redenen omklede beschikking waartegen geen rechtsmiddel openstaat, nadat de partijen werden opgeroepen om hun opmerkingen te tonen.

De wraking kan worden verworpen indien de wrakende partij geen bewijs door geschrift of geen begin van bewijs van de wrakingsgronden levert.

Indien de wraking verworpen wordt, mag de deskundige, indien daartoe redenen zijn, schadevergoeding van de partij vorderen. Er kan een geldboete worden geëist wegens kennelijk onontvankelijk verzoek.

Erkent de gewraakte deskundige de feiten waarop zijn wraking gegrond is, of worden die feiten bewezen, dan wordt hem het bevel gegeven zich van de zaak te onthouden.»

Verantwoording

Volgens de Hoge Raad voor de Justitie is het aangewezen te verwijzen naar de hele wrakingsregeling, zoals georganiseerd in

le Code judiciaire, de manière à ce que soient notamment davantage garantis les droits de l'expert dont une partie demande la récusation (par exemple le droit d'obtenir, conformément à l'article 840 du Code judiciaire, des dommages et intérêts si la récusation est rejetée). Le présent amendement vise à rendre applicable à l'expert les dispositions du Code judiciaire relatives à la récusation du juge qui nous ont paru pertinentes en ce qui concerne la récusation de l'expert. Il est par ailleurs précisé que la décision du juge d'instruction doit être motivée et n'est pas susceptible de recours.

N° 220 DE MME NYSSSENS

(Amendement subsidiaire à l'amendement n° 219)

Art. 201

À l'alinéa 2, remplacer la deuxième phrase par ce qui suit :

«La récusation est jugée par ordonnance motivée du juge d'instruction, non susceptible de recours.»

Justification

L'amendement vise à préciser à tout le moins que l'ordonnance du juge d'instruction est motivée et non susceptible de recours.

N° 221 DE MME NYSSSENS

Art. 105

Faire débiter cet article par les mots suivants « En cas d'application de l'article 106, § 1er, ».

Justification

Cet amendement renvoie à l'amendement proposé à l'article 106, lequel procède à une réécriture de l'article en proposant le principe en § 1er et l'exception en § 2. Ces amendements doivent se lire conjointement.

Selon le nouveau Code de procédure pénale proposé, l'expertise, même ordonnée au stade de l'information, devrait être désormais, dans la mesure du possible, organisée de manière contradictoire.

Ce n'est que si les nécessités de l'information le requièrent ou si la communication de la décision désignant un expert et déterminant sa mission présente un danger pour les personnes ou porte gravement atteinte à leur vie privée que l'expertise ne sera pas contradictoire. Dans ce cas, la personne suspectée et la personne lésée, n'étant pas informées de la désignation de l'expert, ne peuvent remettre au procureur du Roi les documents à destination de l'expert.

het Gerechtelijk Wetboek zodat onder meer, de rechten van de deskundige van wie een van de partijen de wraking vraagt, beter gewaarborgd zijn (bijvoorbeeld het recht op schadevergoeding bij verwerping van het verzoek tot wraking, overeenkomstig artikel 840 van het Gerechtelijk Wetboek). Dit amendement strekt ertoe de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek over wraking van de rechter die ons zinvol leken voor de wraking van de deskundige, toepasselijk te maken op de deskundige. Tevens wordt bepaald dat de beschikking van de onderzoeksrechter gemotiveerd moet zijn en dat er geen rechtsmiddel openstaat.

Nr. 220 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subsidiair amendement op amendement nr. 219)

Art. 201

In het tweede lid van dit artikel de tweede volzin vervangen als volgt :

«De wraking wordt beslecht door een met redenen omklede beschikking van de onderzoeksrechter, waartegen geen rechtsmiddel openstaat.»

Verantwoording

Het amendement strekt ertoe tenminste te preciseren dat de beschikking van de onderzoeksrechter gemotiveerd is en dat er geen rechtsmiddel tegen openstaat.

Nr. 221 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 105

In dit artikel de woorden «De verdachte en de persoon die een verklaring van benadeelde partij heeft afgelegd overhandigen» vervangen door de woorden «Bij toepassing van artikel 106, § 1, overhandigen de verdachte en de persoon die een verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd».

Verantwoording

Dit amendement verwijst naar het amendement op artikel 106, dat het artikel zo herschrijft dat het beginsel in § 1 is opgenomen en de uitzondering in § 2. Beide amendementen moeten samen worden gelezen.

Overeenkomstig het voorgestelde Wetboek van strafprocesrecht moet het deskundigenonderzoek, zelfs wanneer het in het stadium van het opsporingsonderzoek bevolen wordt, in de mate van het mogelijke op tegenspraak worden georganiseerd.

Slechts wanneer de behoeften van het opsporingsonderzoek het vergen of wanneer de bekendmaking van de beslissing houdende de aanwijzing van een deskundige, alsook van de beslissing die zijn opdracht bepaalt, een gevaar oplevert voor personen of een ernstige schending van hun privé-leven oplevert, hoeft het deskundigenonderzoek niet op tegenspraak te verlopen. In dat geval mogen de verdachte en de benadeelde persoon, die niet op de hoogte zijn van de aanwijzing van de deskundige, de documenten voor de deskundige niet aan de procureur des Konings bezorgen.

N° 222 DE MME NYSSSENS

Art. 106

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 106. — § 1er. Le procureur du Roi communique à la personne suspectée et à la personne qui a fait une déclaration de personne lésée une copie de la décision qui désigne l'expert, et des décisions qui déterminent, modifient ou étendent la mission dont il est chargé.

L'expert donne par écrit, à la fin des opérations et avant la rédaction du rapport et de sa conclusion, connaissance de ses constatations au procureur du Roi. Celui-ci les communique à la personne suspectée et à la personne qui a fait une déclaration de personne lésée, et détermine le délai dont elles disposent pour formuler des observations écrites.

§ 2. Le procureur du Roi peut, par décision motivée, non susceptible de recours, décider que le § 1er n'est pas applicable, en tout ou en partie, si les nécessités de l'information s'y opposent, ou si la communication présente un danger pour les personnes ou porte gravement atteinte à leur vie privée.

§ 3. Les articles 979, sauf en ce qui concerne la prestation de serment, 980, 981, alinéa 2, 985, alinéa 4, et 986 du Code judiciaire sont applicables à l'expertise ordonnée par le procureur du Roi.

Les honoraires et frais de l'expertise sont réglés par arrêté royal. ».

Justification

L'alinéa premier et le dernier alinéa de l'actuel article 106 font double emploi. Le présent amendement vise à les fondre en une seule disposition. Cette disposition, qui fait l'objet d'un § 2, fait exception aux 1° et 2°, qui forment désormais un seul § 1er, et non au 3°, qui forme le § 3 et qui concerne des dispositions du Code judiciaire applicables désormais à l'expertise en matière pénale: en ce qui concerne ces dispositions, les articles 981, alinéa 1, et 983 ne sont pas applicables parce que tous les documents transitent par le procureur du Roi; par ailleurs, les dispositions du Code judiciaire concernant les honoraires et frais de l'expertise (article 981, alinéa 2, 982 et 985, alinéa 4) ne sont pas reprises, cette matière devant être réglée par arrêté royal (Avis du Conseil d'État, p. 34).

Il est par ailleurs précisé que le procureur du Roi peut s'écarter du principe du contradictoire, en tout ou en partie, par décision motivée, non susceptible de recours. L'expression « le procureur du Roi peut s'opposer à l'application du présent article » étant jugée inadéquate (cf. Avis de la Cour de cassation, p. 15), elle a fait l'objet d'une réécriture.

Nr. 222 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 106

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 106. — § 1. De procureur des Konings deelt aan de verdachte en aan de persoon die een verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd, een afschrift van de beslissing mee houdende de aanwijzing van de deskundige, alsook van de beslissingen die de opdracht waarmee hij werd belast, bepalen, wijzigen of uitbreiden.

De deskundige brengt schriftelijk, na beëindiging van de verrichtingen en alvorens zijn verslag en zijn conclusie op te maken, aan de procureur des Konings zijn vaststellingen ter kennis. Deze laatste deelt ze mee aan de verdachte en aan de persoon die een verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd en bepaalt de termijn waarover zij beschikken om schriftelijke opmerkingen te formuleren.

§ 2. De procureur des Konings kan bij een met redenen omklede beslissing, waartegen geen beroep kan worden ingesteld, beslissen dat § 1 in zijn geheel of ten dele niet van toepassing is indien de behoeften van het opsporingsonderzoek zich daartegen verzetten, of indien inzage een gevaar oplevert voor personen of een ernstige schending van hun privé-leven inhoudt.

§ 3. De artikelen 979, behalve wat de eedaflegging betreft, 980, 981, tweede lid, 985, vierde lid, en 986 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing op het deskundigenonderzoek bevolen door de procureur des Konings.

De erelonen en de kosten van het deskundigenonderzoek worden bij koninklijk besluit geregeld. ».

Verantwoording

Het eerste en het laatste lid van het huidige artikel 106 overlappen elkaar. Dit amendement strekt ertoe ze in één enkele bepaling te gieten. Die bepaling, die is opgenomen in § 2, is een uitzondering op het 1° en het 2°, die nu één enkele § 1 vormen, en niet op het 3°, dat nu § 3 vormt en dat over de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek gaat die voortaan van toepassing zijn op het deskundigenonderzoek in strafzaken. Wat die bepalingen betreft, zijn de artikelen 981, eerste lid, en 983 niet van toepassing, aangezien alle documenten via de procureur des Konings passeren. Verder zijn de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek over de erelonen en de kosten van het deskundigenonderzoek (artikel 981, tweede lid, 982 en 985, vierde lid) niet opgenomen omdat die aan gelegenheid bij koninklijk besluit moet worden geregeld (advies van de Raad van State, blz. 34).

Tevens wordt gepreciseerd dat de procureur des Konings geheel of gedeeltelijk kan afwijken van het beginsel van de tegenspraak, met een met redenen omklede beslissing waartegen geen rechtsmiddel openstaat. Omdat de uitdrukking « de procureur des Konings kan zich verzetten tegen de toepassing van huidig artikel » ondeugdelijk werd geacht (zie advies van het Hof van Cassatie, blz. 17), werd de tekst herschreven.

N° 223 DE MME NYSSSENS

Art. 108

Au § 6, dernier alinéa, remplacer les mots «précédents» par les mots «110 à 115».

Justification

L'article 108 reproduit les dispositions de l'article 39bis du Code d'instruction criminelle. Les dispositions relatives à la saisie ne figurant plus avant cette disposition, comme c'était le cas avec l'article 39bis, il y a lieu de les citer expressément.

N° 224 DE MME NYSSSENS

Art. 110

À l'alinéa premier, remplacer les mots «à l'article 42» par les mots «aux articles 42 et 43quater».

Justification

Il y a lieu de mentionner les choses visées à l'article 43quater du Code pénal, c'est-à-dire les avantages supplémentaires présumés provenir de faits identiques ou le patrimoine d'une organisation criminelle. Ces choses sont mentionnées à l'article 114, § 2, relatif à la saisie par équivalent (Avis du Conseil d'État, p. 36). La loi autorise de façon paradoxale la saisie par équivalent des avantages supplémentaires présumés provenir de faits identiques ou du patrimoine de l'organisation criminelle, et non la saisie directe de tels avoirs. Selon certains auteurs, il s'agit d'une inadvertance du législateur qu'il convient de rectifier.

N° 225 DE MME NYSSSENS

Art. 111

Compléter cet article par ce qui suit :

«Dans la mesure du possible, les objets ou documents saisis ou reçus sont individualisés dans le procès-verbal. Le procès-verbal contient les autres mentions prescrites par les autres dispositions légales.»

Justification

Selon le Conseil d'État, il y a lieu de fusionner l'article 115, alinéa premier, avec l'article 110, alinéa premier, d'une part, et l'article 115, alinéa 2, avec l'article 111, d'autre part.

Quant au premier alinéa de l'article 115, la notion de saisie de papiers ou effets qui peuvent servir à conviction ou à décharge est couverte par la notion de saisie de «tout ce qui pourra servir à la

Nr. 223 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 108

In het laatste lid van de § 6 van dit artikel, de woorden «de vorige artikelen» vervangen door de woorden «de artikelen 110 tot en met 115».

Verantwoording

Artikel 108 neemt de bepalingen over van artikel 39bis van het Wetboek van strafvordering. Aangezien de bepalingen betreffende het beslag niet langer voor die bepaling staan, zoals dat wel met artikel 39bis het geval was, moeten zij uitdrukkelijk vermeld worden.

Nr. 224 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 110

In het eerste lid van dit artikel, de woorden «in artikel 42» vervangen door de woorden «in de artikelen 42 en 43quater».

Verantwoording

Ook de zaken bedoeld in artikel 43quater van het Strafwetboek dienen te worden vermeld, dat wil zeggen de verdere vermogensvoordelen waarvan wordt vermoed dat ze uit identieke feiten voortspuiten of het vermogen van een criminele organisatie. Die zaken worden wel vermeld in artikel 114, § 2, dat de inbeslagname bij equivalent betreft (advies van de Raad van State, blz. 36). Paradoxaal genoeg staat de wet de inbeslagname bij equivalent toe van de verdere vermogensvoordelen waarvan wordt vermoed dat ze uit identieke feiten voortspuiten of van het vermogen van een criminele organisatie, maar niet de rechtstreekse inbeslagname van dat vermogen. Volgens sommige auteurs is dat te wijten aan een onachtzaamheid van de wetgever, die rechtgezet moet worden.

Nr. 225 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 111

Dit artikel aanvullen als volgt :

«Voor zover mogelijk worden de inbeslaggenomen of overhandigde voorwerpen of documenten in het proces-verbaal geïndividualiseerd. Het proces-verbaal bevat ook de door andere wetsbepalingen voorgeschreven vermeldingen.»

Verantwoording

Volgens de Raad van State dient het eerste lid van artikel 115 samengevoegd te worden met het eerste lid van artikel 110 alsook het tweede lid van artikel 115 met artikel 111.

Wat het eerste lid van artikel 115 betreft, is het inbeslagnemen van documenten of zaken die tot de overtuiging of tot ontlasting kunnen dienen, eigenlijk al begrepen onder het inbeslagnemen

manifestation de la vérité». Il n'y a donc pas lieu de reprendre cet alinéa.

Quant au second alinéa de l'article 115, l'élément neuf par rapport à l'article 111 est l'indication dans le procès-verbal qui inventorie les objets saisis et décrit la procédure suivie, des autres mentions prescrites par les dispositions légales. Il est proposé de l'ajouter à l'article 111.

N° 226 DE MME NYSSSENS

Art. 114

À cet article, apporter les modifications suivantes :

A. Le § 2 devient l'article 114.

B. Au dernier alinéa du § 2, remplacer les mots « du § 1er » par les mots « prévues à l'article 115 ».

C. Le § 1er devient l'article 115.

Justification

Conformément à l'avis du Conseil d'État, il y a lieu de faire des dispositions concernant d'une part la saisie mobilière (article 114, § 2), d'autre part la saisie immobilière (article 114, § 1er) des articles distincts.

N° 227 DE MME NYSSSENS

Art. 115

À cet article, apporter les modifications suivantes :

A. Supprimer le § 1er.

B. Les §§ 2, 3 et 4 deviennent respectivement les §§ 1, 2 et 3 d'un nouvel article 116.

Justification

A. L'article 115 § 1er a été repris à l'article 111 (*cf.* amendement n° 225).

B. Conformément à l'avis du Conseil d'État, les dispositions concernant la saisie-arrêt (article 115, §§ 2 à 4) font l'objet d'une disposition distincte (nouvel article 116).

N° 228 DE MME NYSSSENS

(Amendement subsidiaire à l'amendement n° 227)

Art. 115

À cet article, apporter les modifications suivantes :

A. Au § 1er, alinéa 2, insérer après les mots « § 2 » les mots « ou à l'alinéa premier ».

van « alles wat kan dienen om de waarheid aan de dag te brengen ». Dat hoeft dus niet herhaald te worden.

Wat het tweede lid van artikel 115 betreft, bestaat het nieuwe punt ten opzichte van artikel 111 erin dat het proces-verbaal, naast de inventaris van de inbeslaggenomen voorwerpen en de gevolgde procedure, ook de door andere wetsbepalingen voorgeschreven vermeldingen dient te bevatten. Dat kan worden toegevoegd aan artikel 111.

Nr. 226 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 114

Dit artikel wijzigen als volgt :

A. Paragraaf 2 wordt artikel 114.

B. In het laatste lid van § 2, worden de woorden « van § 1 » vervangen door de woorden « bedoeld in artikel 115 ».

C. Paragraaf 1 wordt artikel 115.

Verantwoording

Overeenkomstig het advies van de Raad van State moeten van de bepalingen enerzijds betreffende het beslag op roerend goed (art. 114, § 2) en anderzijds betreffende het beslag op onroerend goed (art. 114, § 1) afzonderlijke artikelen worden gemaakt.

Nr. 227 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 115

Dit artikel wijzigen als volgt :

A. Paragraaf 1 doen vervallen.

B. De §§ 2, 3 en 4 te hernoemen tot §§ 1, 2 en 3, van een nieuw artikel 116.

Verantwoording

A. Artikel 115, § 1, is opgenomen in artikel 111 (zie amendement nr. 225).

B. Overeenkomstig het advies van de Raad van State worden de bepalingen inzake beslag onder derden (artikel 115, §§ 2 tot 4) ondergebracht bij een afzonderlijke bepaling (nieuw artikel 116).

Nr. 228 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subsidiair amendement op amendement nr. 227)

Art. 115

Dit artikel wijzigen als volgt :

A. In de Franse tekst van het tweedelid van de § 1, na de woorden « § 2 », de woorden « ou à l'alinéa premier » invoegen.

B. Au § 2, dernier alinéa, insérer une virgule après les mots « § 4 » et supprimer les mots « ou le juge d'instruction ».

C. Au § 4, dernier alinéa, supprimer les mots « ou le juge d'instruction ».

Justification

A. Il s'agit d'une mise en concordance avec le texte néerlandais. Au § 1er, il s'agit d'un oubli relevé par la Cour de cassation dans son avis (p. 16).

B. Au § 2, alinéa 3, la virgule indique qu'il s'agit du § 4 non pas de l'article 1452 du Code judiciaire mais du § 4 de l'article 115 du présent nouveau Code de procédure pénale (*cf.* Avis Conseil d'État, p. 37).

B et C. Il ne convient pas de faire mention du juge d'instruction dès lors que ces articles sont situés dans la partie de la proposition concernant l'information et que l'article 110 ne concerne que le procureur du Roi, les officiers de police judiciaire ainsi que les fonctionnaires de police habilités par la loi à les remplacer.

N° 229 DE MME NYSSSENS

Art. 116

Insérer entre le mot « articles » et le mot « 242 », le mot « 75 ».

Justification

Il y a lieu d'ajouter la contrainte décernée contre une personne ne se rendant pas à une convocation d'un officier de police judiciaire, visée à l'article 75 (Avis du Conseil d'État, p. 38).

N° 230 DE MME NYSSSENS

Art. 117

Remplacer les mots « tous les membres de la police judiciaire » par les mots « toutes les personnes qui exercent des fonctions de police judiciaire et qui sont visées aux articles 61, § 1er, alinéa 1er, et 73 ».

Justification

Précision technique.

N° 231 DE MME NYSSSENS

Art. 118

Remplacer les mots « tous les membres de la police judiciaire » par les mots « toutes les personnes qui

B. In de Franse tekst van het laatste lid van de § 2, een komma invoegen na de woorden « § 4 », en in de Nederlandse tekst van deze bepaling de woorden « van de onderzoeksrechter » doen vervallen.

C. In het laatste lid van § 4, de woorden « of de onderzoeksrechter » doen vervallen.

Verantwoording

A. Die wijziging brengt de Franse tekst in overeenstemming met de Nederlandse. In § 1 betreft het een omissie waarop het Hof van Cassatie in zijn advies gewezen heeft (blz. 16).

B. In § 2, derde lid, geeft de komma aan dat niet § 4 van artikel 1452 van het Gerechtelijk Wetboek wordt bedoeld, maar § 4 van het voorgestelde Wetboek van strafprocesrecht (zie advies Raad van State, blz. 37).

B en C. De onderzoeksrechter moet niet vermeld worden omdat die artikelen opgenomen zijn in het deel van het voorstel betreffende het opsporingsonderzoek en omdat artikel 110 alleen betrekking heeft op de procureur des Konings, de officieren van gerechtelijke politie en de politieambtenaren die door de wet gemachtigd zijn hen te vervangen.

Nr. 229 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 116

In dit artikel tussen het woord « artikelen » en het getal « 242 » invoegen het getal « 75 ».

Verantwoording

Het geval bedoeld in artikel 75, te weten de dwang uitgeoefend tegen een persoon die geen gevolg geeft aan een oproeping door een officier van gerechtelijke politie, moet worden toegevoegd (advies van de Raad van State, blz. 38).

Nr. 230 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 117

De woorden « alle leden van de gerechtelijke politie » vervangen door de woorden « alle personen die een ambt van gerechtelijke politie uitoefenen en die bedoeld worden in de artikelen 61, § 1, eerste lid, en 73 ».

Verantwoording

Technische precisering.

Nr. 231 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 118

De woorden « alle leden van de gerechtelijke politie » vervangen door de woorden « alle personen die

exercer des fonctions de police judiciaire et qui sont visées aux articles 61, § 1er, alinéa 1er, et 73 ».

Justification

Précision technique.

N° 232 DE MME NYSSSENS

Art. 119

Remplacer le 5° proposé comme suit :

« 5° que le procès-verbal a été donné en lecture aux comparants, ou que ceux-ci ont demandé que lecture leur en soit faite, qu'ils maintiennent leur déclaration, et l'ont signée. Si un comparant se refuse à toute déclaration, ne peut ou ne veut signer, il est en outre fait mention des raisons qu'il invoque ».

Justification

Mise en conformité avec l'article 76, 3°.

N° 233 DE MME NYSSSENS

Art. 123

Au § 7 proposé, remplacer le mot «trois» par le mot «six».

Justification

Il y a lieu d'allonger le délai durant lequel le requérant ne peut adresser ni déposer de requête ayant le même objet.

N° 234 DE MME NYSSSENS

Art. 124

À cet article, apporter les modifications suivantes :

A. Au premier alinéa, insérer après le mot «interrogatoires» les mots «à propos d'un même fait».

B. Au premier alinéa, remplacer les mots «du ministère public» par les mots «du parquet».

C. Au deuxième alinéa, insérer après le mot «mois» les mots «de la réception».

een ambt van gerechtelijke politie uitoefenen en die bedoeld worden in de artikelen 61, § 1, eerste lid, en 73 ».

Verantwoording

Technische precisering.

Nr. 232 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 119

Het 5° van dit artikel vervangen als volgt :

« 5° dat van het proces-verbaal lezing is gegeven aan de comparanten, of dat zij hebben gevraagd dat het hun wordt voorgelezen, dat zij hun verklaring bevestigen en dat zij die hebben ondertekend. Indien een comparant weigert enige verklaring af te leggen, deze niet kan of niet wil ondertekenen, wordt bovendien melding gemaakt van de redenen die hij daarvoor aanvoert. »

Verantwoording

Afstemming op artikel 76, 3°.

Nr. 233 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 123

In § 7 van dit artikel het woord «drie» vervangen door het woord «zes».

Verantwoording

De termijn waarbinnen de verzoeker geen verzoekschrift met hetzelfde onderwerp mag toezenden of neerleggen, moet worden verlengd.

Nr. 234 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 124

Dit artikel wijzigen als volgt :

A. In het eerste lid na het woord «ondervraagd», de woorden «over eenzelfde feit» invoegen;

B. Eveneens in het eerste lid de woorden «openbaar ministerie» vervangen door het woord «parket»;

C. In het tweede lid de woorden «binnen de twee maanden te rekenen van de neerlegging» vervangen door de woorden «binnen twee maanden na het ontvangen»;

D. Au dernier alinéa, insérer après le mot «prévu», les mots «ou lorsque la réponse est positive et que la personne est suspectée d'avoir commis une infraction punissable d'une peine d'un an d'emprisonnement au moins».

E. Compléter l'article proposé par un nouvel alinéa, rédigé comme suit: «Une réponse négative donnée par le procureur du Roi dans le délai prévu, ne lie pas celui-ci pour l'avenir».

Justification

A. Il convient de préciser qu'il s'agit de plusieurs interrogatoires portant sur le même fait.

B. Remarque technique du Conseil d'État, p. 42.

C. Remarque technique du Conseil d'État, p. 42.

D. Il y a lieu de préciser que c'est non seulement en l'absence de réponse dans le délai prévu, mais aussi lorsque la réponse est positive, que le requérant bénéficie des droits prévus aux articles 125 et 126 (réponse à l'objection du Conseil d'État p. 40). Par ailleurs, les droits prévus à ces articles ne sont ouverts que lorsque la personne est suspectée d'avoir commis une infraction punissable d'une peine d'un an d'emprisonnement au moins, comme le précise l'article 125 (réponse à l'objection du Conseil d'État, p. 41, 3°).

E. Cette précision implique que le procureur du Roi peut poursuivre les interrogatoires et les multiplier après une réponse pourtant négative. Dans ce cas, la personne peut à nouveau demander au procureur du Roi si elle est suspectée (réponse à l'objection du Conseil d'État, avis, p. 41, 5°).

N° 235 DE MME NYSSSENS

Art. 125

À cet article, apporter les modifications suivantes :

A. Au § 2 proposé, remplacer les mots «du ministère public» par les mots «du parquet».

B. Au § 4 proposé, remplacer les mots «du ministère public» par les mots «du parquet».

Justification

Correction technique suggérée par le Conseil d'État.

N° 236 DE MME NYSSSENS

Art. 125

Au § 6 proposé, remplacer le mot «trois» par le mot «six».

Justification

Il y a lieu d'allonger le délai durant lequel le requérant ne peut adresser ni déposer de requête ayant le même objet.

D. In het laatste lid, na het woord «termijn» invoegen de woorden «of indien het antwoord van de procureur des Konings bevestigend is en de persoon ervan verdacht wordt een strafbaar feit te hebben gepleegd dat strafbaar is met gevangenisstraf van ten minste een jaar»;

E. Een nieuw lid toevoegen, luidende: «Een negatief antwoord van de procureur des Konings binnen de daartoe gestelde termijn bindt deze laatste niet voor de toekomst».

Verantwoording

A. Duidelijk moet zijn dat het gaat om verschillende ondervragingen over hetzelfde feit.

B. Technische opmerking van de Raad van State, blz. 42.

C. Technische opmerking van de Raad van State, blz. 42.

D. Te preciseren is dat de aanvrager niet alleen de rechten geniet die zijn voorgeschreven bij de artikelen 125 en 126 wanneer het antwoord uitblijft maar ook wanneer het antwoord bevestigend is (antwoord op het bezwaar van de Raad van State, blz. 40). Bovendien kan de persoon die rechten slechts genieten indien hij ervan verdacht wordt een strafbaar feit te hebben gepleegd waarop een gevangenisstraf van ten minste een jaar staat, zoals artikel 125 aangeeft (antwoord op het bezwaar van de Raad van State, blz. 41, 3°).

E. Die toevoeging impliceert dat de procureur des Konings de ondervragingen kan voortzetten en hun aantal opvoeren, zelfs na een negatief antwoord. In dat geval kan de persoon opnieuw aan de procureur des Konings vragen of hij verdacht wordt (antwoord op het bezwaar van de Raad van State, advies, blz. 41, 5°).

Nr. 235 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 125

Dit artikel wijzigen als volgt :

A. In § 2 de woorden «openbaar ministerie» vervangen door het woord «parket»;

B. In § 4 de woorden «openbaar ministerie» vervangen door het woord «parket».

Verantwoording

Technische verbetering op advies van de Raad van State.

Nr. 236 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 125

In § 6 van dit artikel het woord «drie» vervangen door het woord «zes».

Verantwoording

De termijn waarbinnen de verzoeker geen verzoekschrift met hetzelfde onderwerp mag toezenden of neerleggen, moet verlengd worden.

N° 237 DE MME NYSSENS

Art. 126

Au § 2, remplacer le mot « ministère public » par le mot « parquet ».

Justification

Correction technique suggérée par le Conseil d'État.

N° 238 DE MME NYSSENS

Art. 126

Au § 5 proposé, remplacer le mot « trois » par le mot « six ».

Justification

Il y a lieu d'allonger le délai durant lequel le requérant ne peut adresser ni déposer de requête ayant le même objet.

N° 239 DE MME NYSSENS

Art. 128

Remplacer les mots « dans les formes suivant les règles déterminées dans le présent Code » par les mots « dans les prescrites par les dispositions du présent Code ».

Justification

Correction linguistique.

N° 240 DE MME NYSSENS

Art. 130

Compléter l'alinéa premier par les mots « par une citation directe ».

Justification

Précision technique.

N° 241 DE MME NYSSENS

Art. 130

Remplacer la première phrase de l'alinéa 2 par ce qui suit :

« Avant de citer directement devant le tribunal correctionnel la personne soupçonnée d'avoir

Nr. 237 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 126

In § 2 van dit artikel de woorden « openbaar ministerie » vervangen door het woord « parket ».

Verantwoording

Technische verbetering op advies van de Raad van State.

Nr. 238 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 126

In § 5 van dit artikel het woord « drie » vervangen door het woord « zes ».

Verantwoording

De termijn waarbinnen de verzoeker geen verzoekschrift met hetzelfde onderwerp mag toezenden of neerleggen, moet worden verlengd.

Nr. 239 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 128

In de Franse tekst van dit artikel de woorden « dans les formes suivant les règles déterminées dans le présent Code » vervangen door de woorden « dans les formes prescrites par les dispositions du présent Code ».

Verantwoording

Taalkundige correctie.

Nr. 240 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 130

In het eerste lid van dit artikel de woorden « of door de strafvordering in te stellen. » vervangen door de woorden « of door het instellen van de strafvordering bij wege van een rechtstreekse dagvaarding. ».

Verantwoording

Technische precisering.

Nr. 241 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 130

De eerste volzin van het tweede lid van dit artikel vervangen als volgt :

« Alvorens de persoon, die ervan wordt verdacht het strafbaar feit te hebben gepleegd, rechtstreeks

commis l'infraction, le procureur du Roi avertit celle-ci ainsi que la personne qui a fait la déclaration de personne lésée, de même que toutes les personnes préjudiciées par l'infraction. »

Justification

Outre une reformulation plus correcte (Avis du Conseil d'État, p. 44), l'amendement vise à ce que le parquet informe non seulement la personne suspectée et la personne lésée, mais également toutes les personnes préjudiciées par l'infraction, de son intention de poursuivre devant le tribunal correctionnel et de la possibilité qui leur est offerte de consulter le dossier et de solliciter l'accomplissement d'actes complémentaires (Avis du Conseil supérieur de la Justice, p. 18).

N° 242 DE MME NYSSENS

Titre II

Dans l'intitulé, supprimer le mot « préparatoire ».

Chapitre Ier

Dans l'intitulé supprimer le mot « préparatoire ».

Justification

Il y a lieu d'uniformiser la terminologie utilisée. Il est question parfois d'instruction, parfois d'instruction préparatoire.

N° 243 DE MME NYSSENS

Art. 132

Compléter cet article par ce qui suit :

« Le juge d'instruction porte sans délai à la connaissance du procureur fédéral et du procureur du Roi, ou dans les cas où il exerce l'action publique uniquement au procureur fédéral, les informations et les renseignements qu'il a recueillis au cours de l'instruction et qui révèlent un péril grave et immédiat pour la sécurité publique et la santé publique. »

Justification

Cet ajout est une suite logique de l'adoption de la loi du 21 juin 2001, modifiant diverses dispositions en ce qui concerne le parquet fédéral, qui est entrée en vigueur le 21 mai 2002 (Avis du procureur général Y. Liégeois, 15 juillet 2003, p. 496) ainsi que de la loi modifiant l'article 56 du Code d'instruction criminelle.

voor de correctionele rechtbank te dagvaarden stelt de procureur des Konings deze laatste alsook de persoon die een verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd, alsook alle personen die door het strafbaar feit nadeel hebben geleden, daarvan in kennis. »

Verantwoording

Naast een correctere, nieuwe formulering (advies van de Raad van State, blz. 44), strekt het amendement ertoe dat het parket niet alleen de verdachte en de benadeelde persoon, maar ook alle personen die door het strafbaar feit nadeel hebben geleden, op de hoogte brengt van zijn bedoeling de vervolging voor de correctionele rechtbank op gang te brengen en van de mogelijkheid voor hen om het dossier te raadplegen en om te verzoeken bijkomende opsporingshandelingen te verrichten (advies van de Hoge Raad voor de Justitie, blz. 19).

Nr. 242 VAN MEVROUW NYSSENS

Titel II

In de Franse tekst, in het opschrift het woord « préparatoire » doen vervallen.

Hoofdstuk I

In de Franse tekst, in het opschrift het woord « préparatoire » doen vervallen.

Verantwoording

De terminologie moet eenvormig zijn. Nu eens is er sprake van « instruction », dan weer van « instruction préparatoire ».

Nr. 243 VAN MEVROUW NYSSENS

Art. 132

Dit artikel aanvullen als volgt :

« De onderzoeksrechter stelt de procureur des Konings en de federale procureur, of in de gevallen waarin hij de strafvordering uitoefent uitsluitend de federale procureur, onmiddellijk in kennis van de informatie en inlichtingen die hij in de loop van het gerechtelijk onderzoek heeft verkregen en die wijzen op een ernstig en onmiddellijk gevaar voor de openbare veiligheid en de volksgezondheid. »

Verantwoording

Die toevoeging is een logisch gevolg van het aannemen van de wet van 21 juni 2001 tot wijziging van verscheidene bepalingen inzake het federaal parket, die in werking is getreden op 21 mei 2002 (advies van procureur-generaal Y. Liégeois, 15 juli 2003, blz. 496), alsook van de wet tot wijziging van artikel 56 van het Wetboek van strafvordering.

N° 244 DE MME NYSSSENS

Art. 57

Au § 1er, alinéa 3, remplacer les mots «chef de police» par les mots «chef de corps de la police locale».

Justification

Amendement technique suggéré par le Conseil d'État (p. 46).

N° 245 DE MME NYSSSENS

Art. 114

(Amendement subsidiaire à l'amendement n° 226)

Au § 1er alinéa 3, supprimer les mots «ou le juge d'instruction».

Justification

Il ne convient pas de faire mention du juge d'instruction dès lors que ces articles sont situés dans la partie de la proposition concernant l'information et que l'article 110 ne concerne que le procureur du Roi, les officiers de police judiciaire ainsi que les fonctionnaires de police habilités par la loi à les remplacer.

Clotilde NYSSSENS.

N° 246 DE MME de T' SERCLAES

Art. 103

À l'alinéa 2, remplacer le mot «et» par le mot «ou».

Justification

Le groupe de travail de la Cour de cassation fait remarquer, dans sa note, qu'en utilisant la conjonction «et», les auteurs de la proposition semblent imposer le respect cumulatif de deux conditions : l'urgence d'une part, et le fait qu'une personne visée à l'alinéa 1er ne peut remplir la mission d'expert. Ces deux conditions renvoient à deux hypothèses bien différentes. Comme les développements le font par ailleurs, le présent amendement vise à remplacer le «et» par un «ou».

N° 247 DE MME de T' SERCLAES

Art. 104

À l'alinéa 2, remplacer les mots «prend position» par le mot «statue».

Nr. 244 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 57

In § 1, derde lid van dit artikel de woorden «het hoofd van de politie» vervangen door de woorden «de korpschef van de lokale politie».

Verantwoording

Technisch amendement op suggestie van de Raad van State (blz. 46).

Nr. 245 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 114

(Subsidiair amendement op amendement nr. 226)

In § 1, derde lid van dit artikel de woorden «of onderzoeksrechter» doen vervallen.

Verantwoording

Er mag geen melding worden gemaakt van de onderzoeksrechter aangezien de artikelen zich in het gedeelte van het voorstel bevinden dat over het opsporingsonderzoek handelt en artikel 110 vermeldt alleen de procureur des Konings, de officieren van gerechtelijke politie, alsook de politieambtenaren die door de wet gemachtigd zijn hen te vervangen.

Nr. 246 VAN MEVROUW de T' SERCLAES

Art. 103

In het tweede lid van dit artikel het woord «en» vervangen door het woord «of».

Verantwoording

In zijn nota wijst de werkgroep van het Hof van Cassatie erop dat door het gebruik van het voegwoord «en» de wetgever de cumulatieve eerbiediging van twee voorwaarden lijkt te willen opleggen, met name de dringende noodzakelijkheid en de omstandigheid dat geen enkele, in het eerste lid bedoelde persoon de opdracht van deskundige kan vervullen. Die twee voorwaarden verwijzen echter kennelijk naar twee verschillende gevallen. Zoals de toelichting dat ook doet, strekt dit amendement ertoe «en» te vervangen door «of».

Nr. 247 VAN MEVROUW de T' SERCLAES

Art. 104

In het tweede lid van dit artikel de woorden «neemt bij een met redenen omklede beslissing een standpunt in» vervangen door de woorden «doet bij een met redenen omklede beslissing uitspraak».

Justification

Cette formulation est proposée par le groupe de travail de la Cour de cassation. Le verbe « statuer » est par ailleurs utilisé à l'article 123, § 5, dans une hypothèse prévoyant une décision du Procureur du Roi.

N° 248 DE MME de T' SERCLAES

Art. 104

Compléter l'alinéa 2 par ce qui suit : « *Cette décision n'est pas susceptible de recours.* »

Justification

Le Conseil d'État fait remarquer, dans son avis, qu'il y a lieu de préciser si la décision motivée du procureur du Roi est ou non susceptible de recours. Il nous paraît opportun de ne pas organiser une nouvelle forme de recours de nature à ralentir la procédure.

N° 249 DE MME de T' SERCLAES

Art. 200

À l'alinéa 2, remplacer le mot « et » par le mot « ou ».

Justification

Le groupe de travail de la Cour de cassation fait remarquer, dans sa note, qu'en utilisant la conjonction « et », les auteurs de la proposition semblent imposer le respect cumulatif de deux conditions : l'urgence d'une part, et le fait qu'une personne visée à l'alinéa 1er ne peut remplir la mission d'expert. Ces deux conditions renvoient à deux hypothèses bien différentes. Comme les développements le font par ailleurs, le présent amendement vise à remplacer le « et » par un « ou ».

N° 250 DE MME de T' SERCLAES

Art. 201

Compléter l'alinéa 2 par ce qui suit : « *Cette ordonnance n'est susceptible d'aucun recours.* »

Justification

Le Conseil d'État fait remarquer, dans son avis, qu'il y a lieu de préciser si l'ordonnance du juge d'instruction est ou non susceptible de recours. Il nous paraît opportun, suivant ainsi l'avis du groupe de travail de la Cour de cassation, de ne pas organiser une nouvelle forme de recours de nature à ralentir la procédure.

Nathalie de T' SERCLAES.

Verantwoording

De werkgroep van het Hof van Cassatie stelt die formulering voor. In de Franse tekst van artikel 123, § 5, wordt het werkwoord « statuer » overigens gebruikt in een geval waarin de procureur des Konings een beslissing moet nemen.

Nr. 248 VAN MEVROUW de T' SERCLAES

Art. 104

Het tweede lid van dit artikel aanvullen als volgt : « *Tegen die beslissing kan geen beroep worden ingesteld.* ».

Verantwoording

In zijn advies wijst de Raad van State erop dat moet worden gepreciseerd of tegen de gemotiveerde beslissing van de procureur des Konings al dan niet beroep kan worden ingesteld. Het lijkt ons aangewezen geen nieuwe vorm van beroep in te richten die de procedure kan vertragen.

Nr. 249 VAN MEVROUW de T' SERCLAES

Art. 200

In het tweede lid van dit artikel het woord « en » vervangen door het woord « of ».

Verantwoording

In zijn nota wijst de werkgroep van het Hof van Cassatie erop dat door het gebruik van het voegwoord « en » de wetgever de cumulatieve eerbiediging van twee voorwaarden lijkt te willen opleggen, met name de dringende noodzakelijkheid en de omstandigheid dat geen enkele, in het eerste lid bedoelde persoon de opdracht van deskundige kan vervullen. Die twee voorwaarden verwijzen echter kennelijk naar twee verschillende gevallen. Zoals de toelichting dat ook doet, strekt dit amendement ertoe « en » te vervangen door « of ».

Nr. 250 VAN MEVROUW de T' SERCLAES

Art. 201

Het tweede lid van dit artikel aanvullen als volgt : « *Tegen die beslissing kan geen beroep worden ingesteld.* »

Verantwoording

In zijn advies wijst de Raad van State erop dat moet worden gepreciseerd of tegen de gemotiveerde beslissing van de procureur des Konings al dan niet beroep kan worden ingesteld. Het lijkt ons aangewezen het advies van de werkgroep van het Hof van Cassatie te volgen en geen nieuwe vorm van beroep in te richten die de procedure kan vertragen.

N° 251 DE MME NYSSSENS

(Sous-amendement à l'amendement n° 23 de M. Mahoux)

Art. 135

À l'article proposé, compléter § 3 par un alinéa nouveau, rédigé comme suit :

«*En temps de paix, lorsqu'il est saisi de faits commis à l'étranger qui peuvent être poursuivis en Belgique en vertu de l'article 10bis du titre préliminaire du Code d'instruction criminelle, le juge d'instruction exerce toutes ses attributions comme si les faits avaient été commis sur le territoire du Royaume. Dans ce cas, lorsque le prévenu n'a pas de résidence en Belgique, les juges d'instruction du tribunal de première instance de Bruxelles sont compétents*».

Justification

Les § 2 et § 4 de l'article 135 proposé sont inspirés de l'article 62bis du Code d'instruction criminelle. Le présent amendement vise à compléter le § 3 par l'article 84 de la loi du 10 avril 2003 réglant la suppression des juridictions militaires en temps de paix ainsi que leur maintien en temps de guerre. L'alinéa concerne la compétence du juge d'instruction lorsqu'il est saisi, en temps de paix, de faits commis à l'étranger qui peuvent être poursuivis en Belgique en vertu de l'article 10bis du titre préliminaire du Code de procédure pénale.

N° 252 DE MME NYSSSENS

(Sous-amendement à l'amendement n° 23 de M. Mahoux)

Art. 135

Au § 4, alinéa 2, de l'article proposé, remplacer le mot «procédure» par le mot «plainte».

Justification

Adaptations suggérées par la Cour de cassation en comparaison avec l'article 69 du Code d'instruction criminelle.

N° 253 DE MME NYSSSENS

(Sous-amendement à l'amendement n° 23 de M. Mahoux)

Art. 135

À l'alinéa 2 du § 4 de l'article proposé, insérer en début de phrase avant le mot «Dans» les mots «Sous

Nr. 251 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subamendement op amendement nr. 23 van de heer Mahoux)

Art. 135

In het voorgestelde artikel 135, § 3, een nieuw en laatste lid invoegen, luidend :

«*Wanneer hij in vreedstijd kennis krijgt van een feit gepleegd in het buitenland dat in België vervolgd kan worden op grond van artikel 10bis van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, oefent de onderzoeksrechter al zijn bevoegdheden uit op dezelfde manier als wanneer de feiten op het grondgebied van het Rijk zouden zijn gepleegd. In dit geval, en wanneer de verdachte geen verblijfplaats heeft in België, zijn de onderzoeksrechters van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel bevoegd*».

Verantwoording

Paragraaf 2 en § 4 van het voorgestelde artikel 135 zijn ontleend aan artikel 62bis van het Wetboek van strafvordering. Dit amendement strekt ertoe § 3 aan te vullen met artikel 84 van de wet van 10 april 2003 tot regeling van de afschaffing van de militaire rechtscollèges in vreedstijd alsmede van het behoud ervan in oorlogstijd. Het lid betreft de bevoegdheid van de onderzoeksrechter wanneer hij in vreedstijd kennis krijgt van feiten gepleegd in het buitenland die in België vervolgd kunnen worden op grond van artikel 10bis van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering.

Nr. 252 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subamendement op amendement nr. 23 van de heer Mahoux)

Art. 135

In het tweede lid van § 4 van het voorgestelde artikel, de woorden «de zaak» vervangen door de woorden «de klacht».

Verantwoording

Aanpassingen die voorgesteld zijn door het Hof van Cassatie, naar analogie van artikel 69 van het Wetboek van strafvordering.

Nr. 253 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subamendement op amendement nr. 23 van de heer Mahoux)

Art. 135

Paragraaf 4, tweede lid, van het voorgestelde artikel vervangen als volgt : «Onder voorbehoud van de

réserve de l'application de l'article 141, § 2, 2° et de l'article 220».

Justification

L'amendement vise à compléter le dernier alinéa du § 4 avec deux hypothèses supplémentaires: L'article 141, § 2, 2°, vise l'hypothèse où le juge d'instruction communique la constitution de partie civile au procureur du Roi conformément à l'article 140. Dans ce cas, le procureur du Roi, si le juge d'instruction est incompétent, saisit la chambre du conseil, conformément à l'article 141, § 2, 2°.

Lorsque le juge d'instruction est saisi par un réquisitoire de mise à l'instruction du procureur du Roi, faisant suite ou non à une constitution de partie civile, il ne pourra être dessaisi au profit du juge d'instruction territorialement compétent que par la chambre du conseil, conformément à l'article 220.

N° 254 DE MME NYSSSENS

Art. 136

Au § 1er alinéa 2 proposé, remplacer les mots «concours professionnel à l'instruction» par les mots «concours à l'instruction dans le cadre de sa profession ou dans le cadre d'un stage prévu par la loi».

Justification

L'obligation au secret s'étend également aux personnes qui effectuent des stages au sein des juridictions d'instruction. Parallélisme avec l'amendement n° 160 à l'article 63 en ce qui concerne l'information.

N° 255 DE MME NYSSSENS

Art. 136

Compléter le § 4 proposé par ce qui suit:

«Les pouvoirs attribués au procureur du Roi sont exercés par le procureur fédéral lorsqu'il agit en vertu de l'article 144bis, § 2, 1° et 2°, du Code judiciaire».

Justification

Dans son avis, la Cour de Cassation relève qu'il n'est pas fait mention au § 4 de l'hypothèse où l'action publique est exercée par le procureur fédéral. Le présent amendement vise à régler cette hypothèse développée à l'article 144bis de l'arrêté royal du 28 décembre 1950 portant règlement général sur les frais de justice en matière répressive.

La première hypothèse visée dans l'arrêté royal du 28 décembre 1950 est celle où le procureur fédéral agit en vertu de l'article 144bis, § 2, 1°, et 2°, du Code judiciaire. La seconde concerne celle où le procureur fédéral agit en vertu de l'article 47ter, § 2, du Code d'instruction criminelle, à savoir le cas où la mise en œuvre

toepassing van artikel 141, § 2, 2°, en van artikel 220, verwijst de onderzoeksrechter indien hij territoriaal niet bevoegd is, alvorens enige onderzoekshandeling te verrichten, de zaak naar de onderzoeksrechter die er kennis zou kunnen van nemen.»

Verantwoording

Het amendement strekt ertoe het laatste lid van paragraaf 4 aan te vullen met nog twee mogelijke gevallen. Artikel 141, § 2, 2°, gaat over het geval waarin de onderzoeksrechter de burgerlijke partijstelling aan de procureur des Konings meedeelt overeenkomstig artikel 140. In dat geval en wanneer de onderzoeksrechter onbevoegd is, maakt de procureur des Konings de zaak overeenkomstig artikel 141, § 2, 2°, aanhangig bij de raadkamer.

Wanneer de onderzoeksrechter al dan niet na een burgerlijke partijstelling door de procureur des Konings gevorderd wordt om een onderzoek te voeren, kan hij overeenkomstig artikel 220 alleen door de raadkamer van het onderzoek worden ontslagen ten voordele van de territoriaal bevoegde onderzoeksrechter.

Nr. 254 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 136

In het voorgestelde tweede lid van § 1, het woord «beroepshalve» vervangen door de woorden «in het kader van zijn beroep of van een door de wet geregelde stage».

Verantwoording

De geheimhoudingsplicht geldt ook voor wie stage loopt bij de onderzoeksgerechten. Dit amendement is opgesteld naar analogie van amendement nr. 160 op artikel 63 in verband met het opsporingsonderzoek.

Nr. 255 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 136

De voorgestelde § 4 aanvullen als volgt:

«De bevoegdheden die aan de procureur des Konings zijn toegekend, worden uitgeoefend door de federale procureur wanneer hij handelt krachtens artikel 144bis, § 2, 1° en 2° van het Gerechtelijk Wetboek».

Verantwoording

In zijn advies wijst het Hof van Cassatie erop dat in § 4 geen melding wordt gemaakt van het geval waarin de strafvordering door de federale procureur wordt ingesteld. Dit amendement strekt ertoe dat geval, dat uitgewerkt is in artikel 144bis van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken, te regelen.

Het eerste geval dat in het koninklijk besluit van 28 december 1950 wordt bedoeld, is dat waarin de federale procureur handelt krachtens artikel 144bis, § 2, 1° en 2°, van het Gerechtelijk Wetboek. Het tweede is dat waarin de federale procureur handelt krachtens artikel 47ter, § 2, van het Wetboek van strafvordering,

de méthodes particulières de recherche s'étend sur plusieurs arrondissements judiciaires ou relève de la compétence du procureur fédéral.

Cette deuxième hypothèse n'a pas été reprise, le sort réservé à la loi du 6 janvier 2003 sur les méthodes particulières de recherche n'ayant pas été tranché.

N° 256 DE MME NYSSENS

Art. 139

Compléter le premier alinéa proposé par ce qui suit :

« Dans ce cas, il désigne un juge d'instruction dirigeant ».

Justification

Cet amendement reprend la suggestion de la Cour de cassation. Des affaires nécessitent l'intervention de plusieurs juges d'instruction. La direction et la coordination de celles-ci doivent, toutefois, être réservées à un seul d'entre eux. L'amendement répond aussi aux préoccupations du Conseil d'État, qui se demande également comment sera réparti le travail lorsque deux juges d'instruction seront désignés et comment seront réglées leurs éventuelles divergences (Avis, p. 48).

N° 257 DE MME NYSSENS

Art. 141

Au § 2, 2°, proposé, remplacer le mot « plainte » par les mots « constitution de partie civile ».

Justification

Avis du Conseil d'État (p. 48).

N° 258 DE MME NYSSENS

Art. 141

Remplacer le § 2, 3°, proposé par ce qui suit :

« 3° le cas échéant, à saisir la chambre du conseil au motif exceptionnel que le droit de se constituer partie civile est exercé sans intérêt raisonnable et suffisant ».

Justification

La Cour de cassation est d'avis qu'il serait préférable de se référer à la notion d'abus de droit, laquelle implique que, compte tenu des circonstances concrètes de la cause, un droit est exercé sans intérêt raisonnable et suffisant, plutôt que de se référer aux principes de proportionnalité et de subsidiarité tels que visés à l'article 1er.

namelijk wanneer de toepassing van bijzondere opsporingsmethoden zich uitstrekt over verscheidene gerechtelijke arrondissementen of behoort tot de bevoegdheid van de federale procureur.

Dat tweede geval werd niet in aanmerking genomen, omdat nog niet is beslist welk lot de wet van 6 januari 2003 betreffende de bijzondere opsporingsmethoden beschoren is.

Nr. 256 VAN MEVROUW NYSSENS

Art. 139

Het voorgestelde eerste lid aanvullen als volgt :

« In dat geval wijst hij een leidinggevende onderzoeksrechter aan ».

Verantwoording

Dit amendement gaat in op de suggestie van het Hof van Cassatie. Er zijn zaken waarvoor verscheidene onderzoeksrechters nodig zijn. De leiding over en de coördinatie van die zaken moet echter in handen van één van hen blijven. Het amendement gaat ook in op de bezorgdheid van de Raad van State, die zich eveneens afvraagt « hoe het werk zal worden verdeeld wanneer twee onderzoeksrechters worden aangesteld en hoe hun eventuele verschillen zullen worden geregeld » (Advies, blz. 48).

Nr. 257 VAN MEVROUW NYSSENS

Art. 141

In de voorgestelde § 2, 2°, het woord « klacht » vervangen door de woorden « burgerlijke partijstelling ».

Verantwoording

Advies van de Raad van State (blz. 48).

Nr. 258 VAN MEVROUW NYSSENS

Art. 141

De voorgestelde § 2, 3°, vervangen als volgt :

« 3° in voorkomend geval, de zaak bij de raadkamer aanhangig te maken om de uitzonderlijke reden dat het recht om zich burgerlijke partij te stellen wordt uitgeoefend zonder redelijk en toereikend belang ».

Verantwoording

Het Hof van Cassatie meent dat beter kan worden verwezen naar het concept rechtsmisbruik — wat inhoudt dat, gelet op de concrete omstandigheden, een recht wordt uitgeoefend zonder redelijk en toereikend belang — veeleer dan naar de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit bedoeld in artikel 1.

Pour l'ajout du mot «exceptionnel», voy. Justification sous l'amendement n° 106.

N° 259 DE MME NYSSSENS

Art. 144

À l'alinéa 2 proposé, remplacer les mots «nullité de l'instruction» par les mots «nullité de la décision de renvoi».

Justification

Tant le Conseil supérieur de la Justice que la Cour de cassation et le Conseil d'État estiment que la sanction prévue, à savoir la nullité de l'instruction, est disproportionnée. Seule l'ordonnance de renvoi devrait être frappée de nullité.

N° 260 DE MME NYSSSENS

Art. 149

Au dernier alinéa de cet article, remplacer la première phrase par ce qui suit :

«Dans les cas prévus par la loi ou en raison de circonstances graves et exceptionnelles».

Justification

Parallélisme avec ce qui est prévu dans le cadre de l'information (article 76, 5°). L'ordre des critères est inversé par rapport à celui proposé à l'article 76, 5°, conformément à l'amendement n° 179 relatif à l'article 76.

N° 261 DE MME NYSSSENS

Art. 150

Remplacer l'alinéa premier par ce qui suit :

«Avant de communiquer son dossier au procureur du Roi pour le règlement de la procédure, le juge d'instruction avertit l'inculpé et son conseil par simple lettre ou par télécopie que l'instruction est terminée et qu'ils peuvent déposer une requête en vue de demander un interrogatoire récapitulatif.»

Justification

Tel que rédigé, le premier alinéa pourrait laisser croire que l'inculpé peut choisir d'exercer son droit à un interrogatoire récapitulatif à n'importe quel moment pendant l'instruction.

Voor de toevoeging van de woorden «om de uitzonderlijke reden dat», zie de verantwoording bij amendement nr. 106.

Nr. 259 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 144

In het voorgestelde tweede lid, de woorden «nietigheid van het gerechtelijk onderzoek» vervangen door de woorden «nietigheid van de verwijzingsbeschikking».

Verantwoording

Zowel de Hoge raad voor de Justitie als het Hof van Cassatie en de Raad van State vinden de voorgestelde sanctie, namelijk de nietigheid van het gerechtelijk onderzoek, disproportioneel. Alleen de verwijzingsbeschikking moet nietig worden verklaard.

Nr. 260 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 149

In het laatste lid van het voorgestelde artikel, de woorden «De onderzoeksrechter kan» vervangen door de woorden :

«In de gevallen omschreven in de wet en in geval van ernstige en uitzonderlijke omstandigheden, kan de onderzoeksrechter».

Verantwoording

Overeenstemming met de regels betreffende het opsporingsonderzoek (artikel 76, 5°). De volgorde van de criteria als voorgesteld in artikel 76, 5°, wordt evenwel omgekeerd, net als in amendement nr. 179 op artikel 76.

Nr. 261 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 150

Het eerste lid vervangen als volgt :

«Vooraleer hij het dossier aan de procureur des Konings overmaakt met het oog op de regeling van de rechtspleging, verwittigt de onderzoeksrechter de inverdenkinggestelde en zijn raadsman er bij gewone brief of per faxpost van dat het gerechtelijk onderzoek afgelopen is en dat zij een verzoekschrift inzake een samenvattende ondervraging kunnen neerleggen.»

Verantwoording

Zoals het nu is geformuleerd, wekt het eerste lid de indruk dat de inverdenkinggestelde zijn recht op een samenvattende ondervraging op onverschillig welk moment van het gerechtelijk onderzoek kan uitoefenen.

Le Conseil supérieur de la Justice recommande de préciser que le droit à interrogatoire récapitulatif n'existe qu'au moment où le juge estime son instruction terminée et s'apprête à communiquer son dossier au parquet.

Comme ce moment n'est pas connu des parties, il y a lieu de prévoir que le juge d'instruction avertit les parties que l'instruction est terminée et qu'ils peuvent demander un interrogatoire récapitulatif.

N° 262 DE MME NYSSSENS

Art. 150

Remplacer l'alinéa 3 par ce qui suit :

« Le greffier notifie au plus tard cinq jours ouvrables avant la comparution, par télécopie ou par lettre recommandée à la poste, la convocation à l'inculpé, à son conseil, ainsi qu'au conseil de la partie civile et au procureur du Roi. »

Le juge d'instruction peut inviter la partie civile à assister à l'interrogatoire récapitulatif s'il l'estime opportun. »

Justification

L'amendement met le texte de l'article 150 en conformité avec l'exposé des motifs qui dispose que l'interrogatoire récapitulatif est contradictoire et constitue un droit pour l'inculpé.

Toutefois, comme l'exposé des motifs le souligne, il n'a pas semblé utile dans le cadre de ces articles de prévoir la présence de la partie civile, notamment pour éviter une confrontation systématique entre l'inculpé et la partie civile.

Cependant rien ne s'oppose à ce que le juge d'instruction, lorsqu'il l'estime opportun, invite la partie civile à assister à cet interrogatoire récapitulatif.

Par ailleurs, la notification doit également intervenir à l'égard de l'inculpé lui-même.

N° 263 DE MME NYSSSENS

Art. 150

Remplacer le dernier alinéa par ce qui suit :

« Au cours de cet interrogatoire, l'inculpé et son conseil peuvent faire les déclarations qu'ils jugent opportunes, sauf refus du juge d'instruction. Le procureur du Roi et le conseil de la partie civile peuvent, avec l'autorisation du juge d'instruction, poser des questions utiles à l'inculpé. Les questions et les déclarations sont actées au procès-verbal. »

De Hoge raad voor de Justitie vindt het wenselijk te verduidelijken dat het recht op een samenvattende ondervraging alleen kan worden uitgeoefend op het ogenblik dat de rechter zijn onderzoek beëindigd acht en het dossier wil overmaken aan het parket.

De partijen weten niet precies wanneer dat het geval is en daarom moet de onderzoeksrechter hen verwittigen dat het onderzoek afgelopen is en dat zij een samenvattende ondervraging kunnen vragen.

Nr. 262 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 150

Het voorgestelde derde lid vervangen als volgt :

« De griffier brengt de oproeping, ten laatste vijf werkdagen voor de verschijning, per faxpost of bij een ter post aangetekende brief ter kennis van de inverdenkinggestelde en zijn raadsman, alsook van de raadsman van de burgerlijke partij en van de procureur des Konings. »

Als hij dat wenselijk acht, kan de onderzoeksrechter de burgerlijke partij uitnodigen om de samenvattende ondervraging bij te wonen. »

Verantwoording

Dit amendement brengt artikel 150 in overeenstemming met de toelichting, waarin staat dat de samenvattende ondervraging op tegenspraak verloopt en voor de inverdenkinggestelde een recht is.

Zoals in de toelichting ook wordt benadrukt, is het in het kader van deze artikelen niet wenselijk om te voorzien in de aanwezigheid van de burgerlijke partij, vooral om een systematische confrontatie tussen de inverdenkinggestelde en de burgerlijke partij te voorkomen.

Niets belet de onderzoeksrechter evenwel om, als hij dat wenselijk acht, de burgerlijke partij uit te nodigen om de samenvattende ondervraging bij te wonen.

De oproeping moet overigens ook ter kennis worden gebracht van de inverdenkinggestelde zelf.

Nr. 263 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 150

Het laatste lid vervangen als volgt :

« Tijdens deze ondervraging, kunnen de inverdenkinggestelde en zijn raadsman de verklaringen afleggen die zij geschikt achten, behalve als de onderzoeksrechter dat weigert. De procureur des Konings en de raadsman van de burgerlijke partij kunnen, met toestemming van de onderzoeksrechter, relevante vragen stellen aan de inverdenkinggestelde. De vragen en de verklaringen worden in het proces-verbaal opgetekend. »

Justification

Le présent amendement vise à reformuler le dernier alinéa pour le rendre plus conforme au commentaire de l'article.

L'utilisation de la formule « personne interrogée » est ambiguë. Il ne semble pas qu'il puisse s'agir de l'inculpé, lequel se poserait alors des questions à lui-même.

N° 264 DE MME NYSSSENS

Art. 161

Au § 2 proposé, supprimer les mots « ou une infraction à la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves du droit international humanitaire ».

Justification

Amendement technique: l'article 161, § 2, doit être adapté en raison du fait que la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves du droit international humanitaire a été abrogée par la loi du 5 août 2003 relative aux violations graves du droit international humanitaire et que la référence à la loi de 1993 a en conséquence été supprimée à l'article 86bis, § 2, du Code d'instruction criminelle, article qui sert de base à l'article 161, § 2, proposé.

N° 265 DE MME NYSSSENS

Art. 164

À l'alinéa premier, supprimer les mots « ou d'une infraction à la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves du droit international humanitaire ».

Justification

Amendement technique: l'article 161, § 2, doit être adapté en raison du fait que la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves du droit international humanitaire a été abrogée par la loi du 5 août 2003 relative aux violations graves du droit international humanitaire et que la référence à la loi de 1993 a en conséquence été supprimée à l'article 86quinquies du Code d'instruction criminelle, article qui sert de base à l'article 161, § 2, proposé.

N° 266 DE MME NYSSSENS

Art. 166

À l'alinéa premier, supprimer les mots « conformément à l'article 207 ».

Justification

L'article renvoie à l'article 207 qui permet à l'inculpé et à la partie civile de demander au juge d'instruction l'accomplissement d'un acte d'instruction complémentaire.

Verantwoording

In dit amendement wordt het laatste lid herschreven om het beter te doen overeenstemmen met de toelichting bij dit artikel.

De woorden « verhoorde persoon » zijn dubbelzinnig en lijken niet te kunnen slaan op de inverdenkinggestelde, die dan vragen zou stellen aan zichzelf.

Nr. 264 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 161

In de voorgestelde § 2, de woorden « of een overtreding op de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestraffing van de ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht, » **doen vervallen.**

Verantwoording

Technisch amendement: artikel 161, § 2, moet worden aangepast omdat de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestraffing van de ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht werd opgeheven door de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht. Bijgevolg werd de verwijzing naar de wet van 1993 verwijderd uit artikel 86bis, § 2, van het Wetboek van strafvordering. Dat artikel is de basis voor het voorgestelde artikel 161, § 2.

Nr. 265 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 164

In het eerste lid de woorden « of van een inbreuk op de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestraffing van de ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht, » **doen vervallen.**

Verantwoording

Technisch amendement: artikel 164, eerste lid, moet worden aangepast omdat de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestraffing van de ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht werd opgeheven door de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht. Bijgevolg werd de verwijzing naar de wet van 1993 verwijderd uit artikel 86quinquies van het Wetboek van strafvordering. Dat artikel is de basis voor het voorgestelde artikel 164, eerste lid.

Nr. 266 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 166

In het eerste lid de woorden « overeenkomstig artikel 207 » **doen vervallen.**

Verantwoording

Het artikel verwijst naar artikel 207, dat de inverdenkinggestelde en de burgerlijke partij toestaat de onderzoeksrechter te verzoeken een bijkomende onderzoekshandeling te verrichten.

Dès lors que l'article 207 concerne tous les actes d'instruction, il n'y a pas lieu d'en faire mention spécialement à l'article 166.

N° 267 DE MME NYSSSENS

Art. 166

À l'alinéa 2 proposé, insérer après le mot «urgence», les mots «ou si les nécessités de l'instruction s'y opposent».

Justification

Tant le Conseil d'État que la Cour de cassation suggèrent de réserver la possibilité pour le juge d'instruction de ne pas donner de caractère contradictoire à une confrontation, si les nécessités de l'instruction le justifient, ou de limiter ce caractère contradictoire.

N° 268 DE MME NYSSSENS

Art. 167

À l'alinéa premier, supprimer les mots «conformément à l'article 207».

Justification

L'article renvoie à l'article 207 qui permet à l'inculpé et à la partie civile de demander au juge d'instruction l'accomplissement d'un acte d'instruction complémentaire.

Dès lors que l'article 207 concerne tous les actes d'instruction, il n'y a pas lieu d'en faire mention spécialement à l'article 167.

N° 269 DE MME NYSSSENS

Art. 167

À l'alinéa 2 proposé, insérer après le mot «urgence», les mots «en indien de onderzoeksrechter het noodzakelijk acht».

Justification

Tant le Conseil d'État que la Cour de cassation suggèrent de réserver la possibilité pour le juge d'instruction de ne pas donner de caractère contradictoire à une descente sur les lieux ou à une reconstitution, si les nécessités de l'instruction le justifient, ou de limiter ce caractère contradictoire.

À l'article 167, l'usage dans la version néerlandaise de la formule «et si le juge d'instruction l'estime nécessaire» est encore plus restrictif. Il convient d'adapter en conséquence la version française qui ne fait pas mention de cette condition.

N° 270 DE MME NYSSSENS

Art. 167

Remplacer la dernière phrase de l'alinéa 2 proposé par ce qui suit : «Lorsque le juge d'instruction se

Aangezien artikel 207 alle onderzoekshandelingen betreft, is het niet nodig dat hier speciaal in artikel 166 te vermelden.

Nr. 267 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 166

In het voorgestelde tweede lid na het woord «gevallen» de woorden «of tenzij zulks indruist tegen de vereisten van het onderzoek» invoegen.

Verantwoording

Zowel de Raad van State als het Hof van Cassatie stellen voor de onderzoeksrechter de mogelijkheid te bieden om een confrontatie niet op tegenspraak te laten verlopen indien de vereisten van het onderzoek dit wettigen, of het verloop op tegenspraak te beperken.

Nr. 268 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 167

In het eerste lid de woorden «overeenkomstig artikel 207,» doen vervallen.

Verantwoording

Het artikel verwijst naar artikel 207 dat de inverdenkinggestelde en de burgerlijke partij toestaat de onderzoeksrechter te verzoeken een bijkomende onderzoekshandeling te verrichten.

Aangezien artikel 207 alle onderzoekshandelingen betreft, is het niet nodig dat hier speciaal in artikel 167 te vermelden.

Nr. 269 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 167

In de Franse tekst van het voorgestelde tweede lid na het woord «urgence» invoegen de woorden «et si le juge d'instruction l'estime nécessaire».

Verantwoording

Zowel de Raad van State als het Hof van Cassatie stellen voor de onderzoeksrechter de mogelijkheid te bieden om een plaatsopneming of een reconstructie niet op tegenspraak te laten verlopen indien de vereisten van het onderzoek dit wettigen, of het verloop op tegenspraak te beperken.

De Nederlandse versie van artikel 167 is door het gebruik van de formulering «en indien de onderzoeksrechter het noodzakelijk acht» nog strikter. De Franse versie, waar die voorwaarde niet vermeld wordt, moet daaraan worden aangepast.

Nr. 270 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 167

De laatste volzin van het voorgestelde tweede lid vervangen als volgt : «Wanneer de onderzoeksrechter

transporte sur les lieux, il est toujours accompagné du procureur du Roi et du greffier du tribunal. La partie civile, l'inculpé et leurs conseils peuvent assister à la descente sur les lieux ou à une reconstitution, sauf décision contraire du juge d'instruction.».

Justification

L'amendement établit une distinction entre le Procureur du Roi, dont la présence est toujours obligatoire lorsque le juge d'instruction se transporte sur les lieux (reprise de l'article 62 du Code d'instruction criminelle), et la partie civile, l'inculpé et leurs conseils qui peuvent assister à une descente sur les lieux ou à une reconstitution, sauf décision contraire du juge d'instruction.

N° 271 DE MME NYSSSENS

Art. 170

À l'alinéa 2, remplacer les mots « les objets recherchés » par les mots « la finalité de la perquisition ».

Justification

Un mandat de perquisition peut être délivré dans un autre but que celui de la saisie d'une pièce à conviction (Avis de la Cour de cassation, p. 22).

N° 272 DE MME NYSSSENS

Art. 172

Supprimer le mot « prolongée ».

Justification

Comme dans le cas de l'article 173, il ne convient pas de viser l'absence « prolongée » de l'occupant (Avis du Conseil d'État, p. 54 et de la Cour de cassation, p. 22).

N° 273 DE MME NYSSSENS

Art. 175

Insérer entre le mot « 42 » et le mot « du », les mots « et 43quater ».

Justification

Comme dans le cas de l'article 110, il convient de mentionner également les choses visées à l'article 43quater du Code pénal, c'est-à-dire les avantages supplémentaires présumés provenir de

zich ter plaatse begeeft, wordt hij steeds vergezeld door de procureur des Konings en de griffier van de rechtbank. Behoudens andersluidende beslissing van de onderzoeksrechter, kunnen de burgerlijke partij, de in verdenkinggestelde en hun raadsmanen de plaatsopneming of een wedersamenstelling bijwonen.».

Verantwoording

In dit amendement wordt een onderscheid gemaakt tussen de procureur des Konings, wiens aanwezigheid steeds vereist is wanneer de onderzoeksrechter zich ter plaatse begeeft (overname van artikel 62 van het Wetboek van Strafvordering), en de burgerlijke partij, de in verdenkinggestelde en hun raadsmanen die de plaatsopneming of een reconstructie kunnen bijwonen, behoudens andersluidende beslissing van de onderzoeksrechter.

Nr. 271 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 170

In het tweede lid, de woorden « de op te sporen voorwerpen » vervangen door de woorden « het doel van de huiszoeking ».

Verantwoording

Een huiszoekingsbevel kan ook worden uitgevaardigd met een ander doel dan de inbeslagneming van een overtuigingsstuk (Advies van het Hof van Cassatie, blz. 22).

Nr. 272 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 172

Het woord « langdurig » doen vervallen.

Verantwoording

Er mag geen sprake zijn van een « langdurige » afwezigheid van de bewoner. Dat is ook niet het geval in artikel 173 (Advies van de Raad van State, blz. 54 en van het Hof van Cassatie, blz. 22).

Nr. 273 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 175

De woorden « in artikel 42 van het Strafwetboek » vervangen door de woorden « in de artikelen 42 en 43quater van het Strafwetboek ».

Verantwoording

Net als in artikel 110, moeten hier ook de zaken bedoeld in artikel 43quater van het Strafwetboek worden vermeld, dat wil zeggen de verdere vermogensvoordelen waarvan wordt vermoed

faits identiques ou le patrimoine d'une organisation criminelle (Avis du Conseil d'État, p. 54 et avis de la Cour de cassation).

N° 274 DE MME NYSSSENS

Art. 179

À l'alinéa 6 proposé, insérer entre le mot « peut » et le mot « ordonner », les mots « par dérogation à l'article 128 ».

Justification

Avis du Conseil d'État, p. 56.

N° 275 DE MME NYSSSENS

Art. 177

Supprimer l'intitulé « Sous-section 9 » « Les mesures provisoires à l'égard des personnes morales » et l'insérer avant l'article 178.

N° 276 DE MME NYSSSENS

Art. 180

Au § 2, apporter les modifications suivantes :

— **insérer un 1° bis, rédigé comme suit :**

« 1° bis aux articles 136bis, 136ter, 136quater, 136sexies et 136septies du même Code »;

— **insérer un 1° ter, rédigé comme suit :**

« 1° ter aux articles 137, 140 et 141 du même Code »;

— **au 10°, supprimer dans la version néerlandaise, le mot « bis »;**

— **au 23°, remplacer les mots « désinfectantes ou antiseptiques » par les mots « psychotropes, désinfectantes, ou antiseptiques et des substances pouvant servir à la fabrication illicite de substances stupéfiantes et psychotropes ».**

Justification

Mise en conformité avec l'actuel article 90ter, § 2, du Code d'instruction criminelle.

dat ze uit identieke feiten voortspuiten of het vermogen van een criminele organisatie (Advies van de Raad van State, blz. 54 en advies van het Hof van Cassatie).

Nr. 274 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 179

In het voorgestelde zesde lid van § 1, tussen de woorden « procureur des Konings » en de woorden « de maatregel bevelen, » de woorden « in afwijking van artikel 128 » invoegen.»

Verantwoording

Advies van de Raad van State, blz. 56.

Nr. 275 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 177

Het opschrift « Onderafdeling 9 » « De voorlopige maatregelen ten aanzien van rechtspersonen » doen vervallen en invoegen voor artikel 178.

Nr. 276 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 180

Paragraaf 2 wijzigen als volgt :

— **een 1° bis invoegen luidende :**

« 1° bis de artikelen 136bis, 136ter, 136quater, 136sexies en 136septies van hetzelfde Wetboek »;

— **een 1° ter invoegen luidende :**

« 1° ter de artikelen 137, 140 en 141 van hetzelfde Wetboek »;

— **in de Nederlandse versie van het 10° het woord « bis » doen vervallen;**

— **in het 23°, de woorden « ontsmettingsstoffen en antiseptica » vervangen door de woorden « psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen ».**

Verantwoording

Aanpassing aan het huidige artikel 90ter, § 2, van het Wetboek van strafvordering.

N° 277 DE MME NYSSSENS

Art. 181

Au § 3 proposé, remplacer l'alinéa 2 parce qu'il suit :

« *Les noms des agents de police judiciaire chargés de l'exécution de l'ordonnance visée à l'article 90ter, § 1er, alinéa 2, ne sont pas mentionnés dans le dossier judiciaire* ».

Justification

Mise en conformité avec l'actuel article 90quater, § 3, alinéa 1er, du Code d'instruction criminelle.

N° 278 DE MME NYSSSENS

Art. 187

Remplacer le dernier alinéa proposé parce qu'il suit :

« *Il fait en même temps rapport sur l'application des articles 40bis, 46ter, 46quater, 47ter à 47decies, 56bis, 86bis, 86ter, 88sexies et 89ter.* »

Justification

Mise en conformité avec l'actuel article 90decies, alinéa 3, du Code d'instruction criminelle.

N° 279 DE MME NYSSSENS

Art. 190

Au § 4 proposé, remplacer dans la version française les mots « procureur du Roi » par les mots « juge d'instruction ».

Justification

Il y a une discordance entre le texte français qui mentionne le procureur du Roi et le texte néerlandais qui mentionne le juge d'instruction. C'est ce dernier qui doit être visé en raison de la compétence dévolue au juge d'instruction par l'article 90undecies, § 4, du Code d'instruction criminelle.

Nr. 277 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 181

In de voorgestelde § 3, het tweede lid vervangen als volgt :

« *De namen van de agenten van gerechtelijke politie belast met de uitvoering van het bevel bedoeld in artikel 90ter, § 1, tweede lid, worden niet vermeld in het gerechtelijk dossier.* »

Verantwoording

Aanpassing aan het huidige artikel 90quater, § 3, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering.

Nr. 278 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 187

Het voorgestelde laatste lid vervangen als volgt :

« *Hij brengt tegelijkertijd verslag uit over de toepassing van de artikelen 40bis, 46ter, 46quater, 47ter tot 47decies, 56bis, 86bis, 86ter, 88sexies en 89ter.* »

Verantwoording

Aanpassing aan het huidige artikel 90decies, derde lid, van het Wetboek van strafvordering.

Nr. 279 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 190

In de Franse tekst van de voorgestelde § 4, de woorden « procureur du Roi » vervangen door de woorden « juge d'instruction ».

Verantwoording

Er is een tegenstrijdigheid tussen de Franse tekst, die het over de procureur des Konings heeft, en de Nederlandse tekst, die het over de onderzoeksrechter heeft. Het is deze laatste die moet worden bedoeld, wegens de bevoegdheid die de onderzoeksrechter gekregen heeft door artikel 90undecies, § 4, van het Wetboek van strafvordering.

N° 280 DE MME NYSSENS

Art. 194

Remplacer le mot «ministère» par le mot «*ministre*».

Justification

Correction technique.

Clotilde NYSSENS.

Nr. 280 VAN MEVROUW NYSSENS

Art. 194

In dit artikel de woorden «het ministerie» vervangen door de woorden «*de minister*».

Verantwoording

Technische correctie.